

Дванадцять апостолів

Агнця

Цінні уроки з життя апостолів

*Дванадцять
апостолів Ангія*

Цінні уроки з життя апостолів

Примітка для батьків і вчителів

Спочатку ця книга про життя й уроки апостолів використовувалася як серія біблійних занять для дітей. Однак було вирішено зробити її доступною для інших.

Основний акцент у ній зроблений на тому, щоб не тільки висвітлити події з життя апостолів, а й вказати на різні уроки щодо характеру, корисні для зростання християнина. Матеріал глибокий і змістовний. Заняття проводилися з дітьми віком від восьми років і старше й добре сприймалися. Діти з нетерпінням чекали розповідей, і хоча деякі слова й поняття були трохи складними, дітям було цікаво. Їх заохочували ставити запитання, і в разі потреби вчитель зупиняв читання, щоб переконатися, що все зрозуміло.

Ми заохочуємо батьків і вчителів або самим читати матеріал вголос, або вибирати дітей, які можуть читати виразно. Це допоможе розуму розібратися у складних поняттях. Крім того, оскільки багато подій із життя апостолів представлені у вигляді стислих висновків, цитати з Писання дуже важливі для розуміння матеріалу. Перегляд, за бажанням, книги «Розширені Біблійні Коментарі» дасть додаткову інформацію. До вашого відома, у розповідях використовувався український переклад Біблії Івана Огієнка, а іноді місця Писання перефразовувалися, щоб допомогти в розумінні прочитаного.

Навіть якщо розгляд цих уроків відбувається на біблійному зібранні, ми рекомендуємо батькам також вивчати їх разом з дітьми. Таким чином процес навчання та прояв поваги торкнеться й батьків.

Деякі з представлених думок були почерпнуті з різних біблійних словників. Однак більшість уроків, показаних у випробуваннях апостолів, взяті з *Передруків (Reprints)*. Незважаючи на те, що кількість використаних статей з *Reprints (R)* більша, ніж зазначено, там, де можна знайти посилання на конкретну думку, таке посилання наводиться. Комітет, що складався зі старших з декількох зібрань, схвалив ці уроки як гармонійні зі жнивним посланням Правди.

Ми представляємо цю книгу з надією, що наші діти будуть зміцнені для прийдешніх часів. Вони є родючим ґрунтом для посіву насіння Правди й праведності. Багато з них зможуть йти пліч-о-пліч зі Стародавніми Гідними, щоб привести світ людства на шлях Святості. Зробімо все можливе, щоб підготувати їх до цього. А якщо Господь покличе їх зайняти місце в Тілі Христа, радіймо, що ми засвідчили їм Його Правду, а Він забезпечив зростання.

Дванадцять апостолів Агнца

Зміст

Розділ 1	Дванадцять апостолів Агнца Їх покликання й місія	5
Розділ 2	Апостол Андрій	9
Розділ 3	Апостол Петро Під час служіння Ісуса	13
Розділ 4	Апостол Петро Після розп'яття Ісуса.....	19
Розділ 5	Апостоли Пилип і Нафанаїл	25
Розділ 6	Апостол Яків (брат апостола Івана)	29
Розділ 7	Апостол Іван	35
Розділ 8	Апостол Хома	43
Розділ 9	Апостол Матвій	49
Розділ 10	Апостоли Яків Молодший, Юда Тадей і Симон Кананіт	55
Розділ 11	Апостол Юда Іскаріотський	61
Розділ 12	Вибір заміни для зрадника	69
Розділ 13	Апостол Павло	73
Розділ 14	Дванадцять апостолів Агнца Їхня місія триває	85

Розділ 1

Дванадцять апостолів Агнца

Їх покликання й місія

Слово «апостол» означає «посланий як вісник», тобто обраний і посланий з особливою місією як повноправний представник того, хто його послав. На початку Свого служіння Ісус шукав дванадцять таких посланців, яких би Він навчив і підготував для поширення Його особливого послання Євангелія. Цими дванадцятьма були: Симон Петро, Андрій, Яків (брат Івана), Іван, Пилип, Нафанаїл (якого також звали Варфоломій), Хома, Матвій, Яків Молодший, Юда Тадей, Симон Кананіт та Юда Іскаріотський, якого пізніше замінив Павло (Мт. 10: 2-5).

Ісус говорив, що Його Небесний Отець вів і скеровував Його у виборі цих дванадцятьох, тож Він приділяв багато уваги Своїм близьким товаришам. Власним прикладом і настановами Він навчав їх правди та її важливості, навчав того, як її проповідувати і як жити згідно з нею. Ці дванадцять апостолів мали стати особливими свідками переслідувань, смерті та воскресіння свого Учителя, Ісуса. Тому вони відомі як засновники та особливі вчителі Євангельської Церкви. *«Я Ім'я Твоє виявив людям [апостолам], що Мені Ти із світу їх дав. Твоїми були вони, і Ти дав їх Мені, і вони зберегли Твоє слово. Тепер пізнали вони, що все те, що Ти Мені дав, від Тебе походить, бо слова [науку], що дав Ти Мені, Я їм передав, і вони прийняли їх... Я благаю за них. Не за світ Я благаю, а за тих, кого дав Ти Мені, Твої бо вони... Та не тільки за них [апостолів] Я благаю, а й за тих, що ради їхнього слова ввірують у Мене [за всю Євангельську Церкву до кінця віку], щоб були всі одно [у серці, у меті, у любові]: як Ти, Отче, в Мені, а Я у Тобі, щоб одно були в Нас і вони, – щоб увірував світ, що Мене Ти послав»* – відкупити й відновити його (Ів. 17: 6-9, 20, 21; R1521-1522).

Коли Ісус почав пошуки Своїх дванадцятьох апостолів, Він не шукав по юдейських синагогах гарно вдягнених книжників і фа-

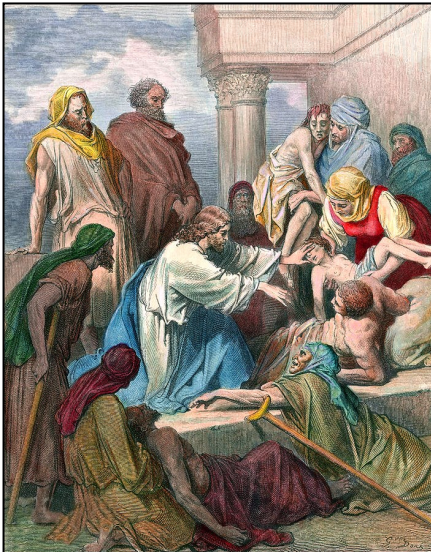
рисеїв, які праведно поводитися. Ісус не шукав цих дванадцятьох серед багатих правителів і популярних ораторів того часу. Ні, Ісус шукав дванадцятьох, чиє життя і праця були більш скромними. П'ятеро з них були рибалками, один – погордженим митником, а заняття інших не згадуються (R1521). Усі, крім Юди, походили з Галілеї, і жоден з дванадцяти не був високо освіченим (Дії 2: 7). Це повинно про щось нам говорити, коли ми дивимося на наших братів. Господь часто використовує деяких із найсмирненніших і найлагідніших братів для досягнення Своїх величних вічних цілей. *«...Не багато хто мудрі за тілом [з покликаних], не багато хто сильні, не багато хто шляхетні... щоб не хвалилося перед Богом жодне тіло»* (1 Кор. 1: 26-29). Ці дванадцять скромних чоловіків були обрані, щоб жити поряд з найвеличнішим з усіх Божих створінь – Його Єдинородним Сином!

Ісус благословив Своїх апостолів особливими дарами Духа для зцілення хворих. Апостоли могли б використати це духовне багатство для здобуття земних благ, як це роблять сьогодні багато так званих проповідників Євангелія. Але ні, вони ніколи не приймали винагороди за свою євангельську працю. Натомість вони обрали скромне життя, у межах своїх можливостей. Їм доводилося виконувати різну роботу, щоб мати достатньо засобів і тим самим мати змогу бути більше зайнятими в Господньому духовному служінні.

Апостоли були дуже близькі з Божим Сином протягом трьох з половиною років Його служіння, проте зрозуміли Його справжню місію лише після Його смерті на хресті. Вони думали, що в той час Ісус прийшов, щоб установити земне царство на чолі з Ізраїлем як правлячим народом. Але це була лише частина мети Ісуса, яка здійсниться майже через 2000 років після Його смерті. Ні, Ісус знову й знову намагався сказати їм, що Він посланий не для того, щоб установити царство на якийсь час або для якогось народу, а установити духовне Царство в небі. Він

сказав: «Моє Царство не із світу цього» (Ів. 18: 36). Лише через 50 днів після смерті Ісуса, у день П'ятидесятниці, на апостолів зійшов святий Дух Бога, і вони врешті зрозуміли місію Ісуса, а також свою власну. Цією місією було покликати народ для Божого імені шляхом заснування Церкви віруючих в Ісуса, які відмовляться від усього, щоб іти за Ним. Тоді вони зрозуміли, що Ізраїль був лише частиною Божого плану, і що весь попередній досвід Ізраїлю мав служити вчителем, щоб привести їх до Христа. Вони також зрозуміли, що Ісус повинен був померти, щоб заплатити ціну за гріх Адама – досконале життя за досконале життя. І, ставши свідками воскресіння свого Господа, вони зрозуміли, що є щось більше, ніж просто обітниця Царства відновити досконале життя й усе втрачене в Адамі: що буде духовне воскресіння всіх, котрі віддадуть своє життя, щоб бути вірними послідовниками Ісуса під час Євангельського віку. Святий Дух у П'ятидесятницю також навчив їх, що їхнє послання спричинить велике переслідування послідовників Ісуса, як це було з їхнім Учителем (2 Тим. 3: 12).

Саме цю місію поширення євангельської правди мали виконати апостоли.

Через свою любов до Бога, Ісуса та своїх братів вони жили, працювали та вмирили, щоб донести до нас це послання.

Як усі ми повинні любити й цінувати їхню ревність до Правди! Усі повинні бути дуже вдячні за їхні біблійні послання до Церкви. І всі повинні дякувати Богові за те, що Він дав цих дванадцять апостолів Агнця, які є міцними підвалинами Церкви (Об. 21: 14).

І охрившись Ісус, зараз вийшов із води. І ось небо розкрилось, і побачив Духа Божого, що спускався, як голуб, і сховався на Нього. І ось голос почувся із неба: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав.
Матвія 3: 16-17

Розділ 2

Апостол Андрій

Андрій, син Йони та Йоанни, походив із Віфсаїди в Галілеї. Це був молодий чоловік, який мало цікавився мирськими справами. Хоча він і займався рибальством, проте його головним зацікавленням у житті був Бог. Андрій став послідовником Івана Христителя саме тоді, коли Ізраїль очікував Месію. Іван Христитель показав Андрію та іншим щирим шукачам праведності, якими жакливо нечестивими були релігійні правителі Ізраїлю. Іван Христитель був останнім із вірних пророків, що проголошували обіцяного «Царя царів».

Під впливом служіння Івана Христителя Андрій почав дедалі більше думати про своє серце, а не про риболовлю. Серце Андрія готувалося до події, яка невдовзі змінила його життя. Цілком можливо, що він став свідком хрищення Ісуса Іваном Христителем у ріці Йордан (Мт. 3: 13-17).

Після хрищення Ісус пішов у пустиню, щоб молитися й бути наодинці з Богом. Це був час, коли Він отримував настанови від Бога про все, що мав робити. Дуже ймовірно, що Він дізнався про обрання дванадцяти апостолів, посланих особливим провидінням Бога. Повертаючись до Назарету, Ісус проходив повз Івана Христителя, який і далі проповідував своїм послідовникам про Боже Царство. Коли Іван побачив Ісуса, то сказав: *«Оце Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере!»* (Ів. 1: 29). Це так схвилювало серце Андрія, що наступного дня він залишив служіння Івана Христителя й почав ходити з Ісусом. Андрій, імовірно, був одним із перших, хто свідчив іншим про Ісуса, бо відразу після розмови з Ним він побіг шукати Симона Петра, свого брата, щоб розповісти йому про Ісуса. Він сказав: *«Ходи, Симоне! Знайшли ми Месію!»* (Ів. 1: 35, 40-41).

Незабаром після того, як Андрій познайомив свого брата Петра з Ісусом, усі вони були запрошені на весілля в Кані, де стали очевидцями першого чуда, зробленого їхнім новим Учителем (Ів. 2: 1-11). Там Ісус перетворив воду в посудинах на вино. Бачити щось таке було справжнім дивом для Андрія та Петра, однак лише після

того, як вони стали свідками чуда, зробленого саме для них, вони продали своє рибальське ремесло й полишили все інше, щоб іти за Ісусом. Андрій, Петро та їхні напарники всю ніч рибалили, але так нічого й не впіймали. Наступного дня Ісус сказав їм закинути сіті й спробувати ще раз. На їхнє здивування, улов був таким великим, що човни почали тонути під його вагою. Це переконало Андрія та Петра, що Той, Хто проповідував серед них, був вартий того, щоб доручити Йому своє життя. Це була людина, послана Богом! (Мт. 4: 18-22; Лк. 5: 1-11).

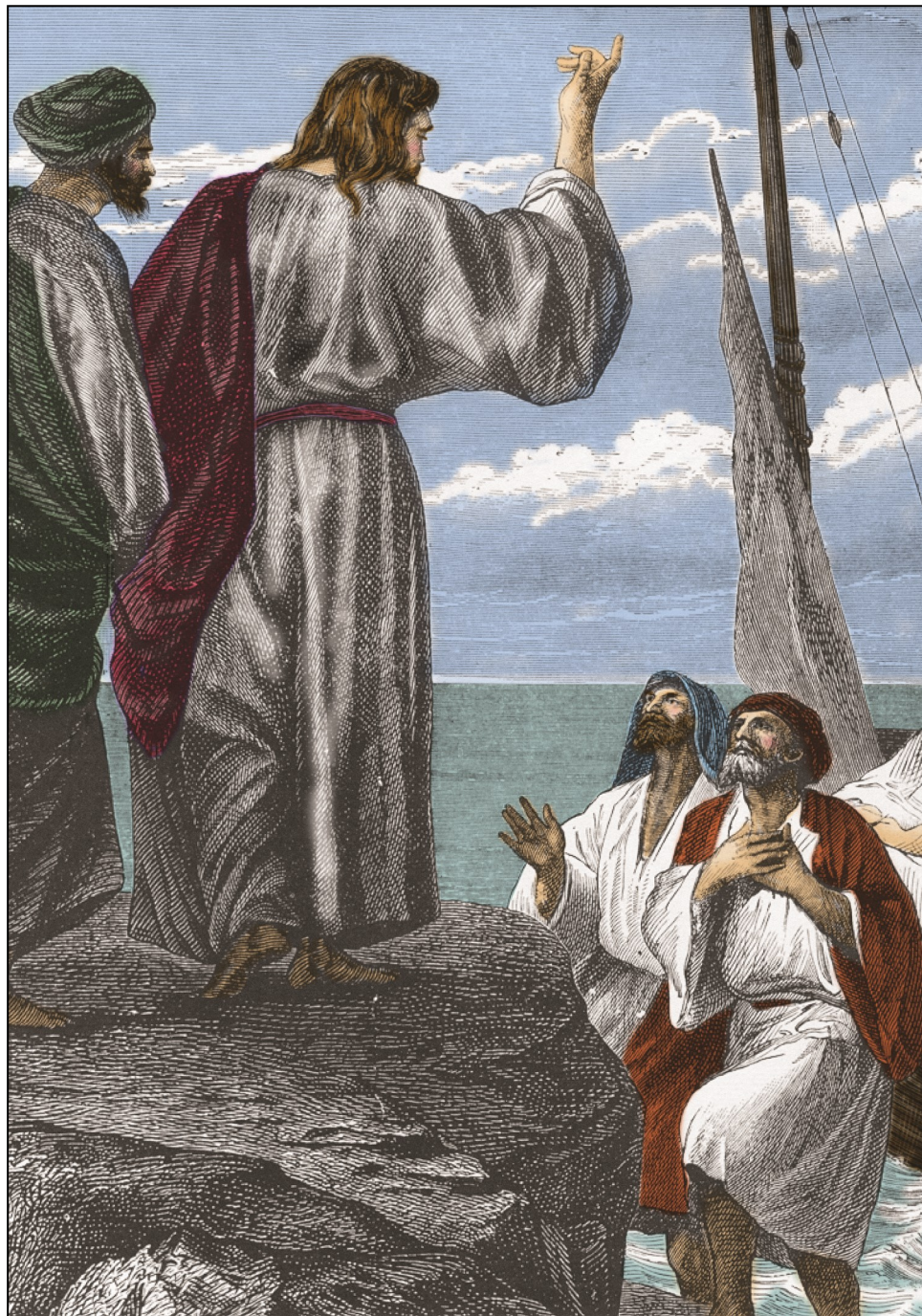
Андрій стане свідком багатьох інших чудес і навчань Ісуса, а згодом і сам буде творити чудеса. Він був присутній при нагодуванні п'яти тисяч на березі Галілейського моря, де згадується, що він привів до Ісуса хлопчину, який мав п'ять хлібів і дві риби

(Ів. 6: 1-14). Він також був присутній на Оливній горі разом із Петром, Яковом та Іваном, де вони ретельно розпитували про майбутнє знищення Єрусалиму та кінець віку (Мр. 13: 1-4). Андрій був привілейованим свідком короткого, але чудового служіння Ісуса та був вірний у поширенні своєї любові до Ісуса на інших.

За це вірне служіння у проповідуванні Христового Євангелія Андрій, за словами істориків, помер мученицькою смертю на хресті. Про нього також сказано, що він разом з апостолом Іваном приніс Євангельське послання в Ефес, а також у Грецію, Причорномор'я й Азію. Звичайно, про це не сказано в Біблії і це лише історія про апостола Андрія, яка дійшла до нас із переказів. Але відомо одне – Андрій отримав весь необхідний досвід, щоб стати надзвичайно здібним апостолом Агнця й вірною підвалиною Церкви.

Розділ 3

Апостол Петро

Під час служіння Ісуса

Симон Петро був братом апостола Андрія та разом із ним займався рибальством. Про апостола Петра написано більше, ніж про будь-якого іншого апостола. Ймовірно, це тому, що він був чудовим прикладом того, наскільки могутнім є Божий святий Дух, який змінює грубі, нестійкі характери на блискучі християнські характери, незворушні, як скеля!

Петро часто спочатку діяв, а потім думав. Навіть коли Ісус прийшов до нього й Андрія та чудесним чином дав їм великий улов, щоб переконати їх залишити все й піти за Ним, Петро сказав: *«Відійди від мене, Господи, бо я грішна людина»* (Лк. 5: 1-11). Це свідчило про його справжнє смирення, і в той же час показало, що він вважав, що знає, як йому краще вчинити. Але Ісус із любов'ю сприйняв Петра й відповів: *«Не бійтеся, віднині ви будете рибалками людей»*.

Відколи Петро залишив заняття рибальством, щоб іти за Ісусом, він став свідком ще одного Його чуда. Якось Господь з апостолами зібралися в домі Петра. Там була мати дружини Петра, хвора на лихоманку. *«І Він [Ісус], підійшовши, взяв її за руку, підняв, і зразу ж пропасниця покинула її, і вона служила їм»* (Мр. 1: 29-31). Дружина Петра, мабуть, була дуже вдячна Господу за це чудо. Цілком можливо, що вона підтримала Петра в його рішенні піти за Ісусом, адже в усіх Євангеліях дім Петра згадується як гостинний дім.

Багато пережитого Петром із Господом дало гарні уроки всім послідовникам Ісуса. Матвія 14: 22-33 показує любов і довіру Петра до свого Учителя. Коли Ісус покликав його йти до Нього по воді, Петро відразу ж зробив це. Але коли здійнялися хвилі, він почав тонутися й кликати Господа на допомогу. Це показує християнину, що коли його життєві випробування стають схожими на розбухані хвилі в океані, він повинен і далі не відвертати свого погля-

ду від Ісуса, щоб отримати допомогу та силу, і вірити, що Ісус подбає про все необхідне (Фил. 4: 19).

Ще один випадок із життя Петра описаний в Матвія 16: 13-16. Одного разу, коли Ісус запитав Своїх апостолів: «*За кого ви Мене вважаєте?*» – усі, крім Петра, завагалися, а він відповів: «*Ти – Христос [давно обіцяний Месія – Помазанник], Син Бога Живого*». Ісус використав це в якості уроку і завжди особливо любив Петра за це. Він змінив його ім'я

з Симона на Петро, що означає камінь, і це був єдиний із дванадцяти апостолів, чиє ім'я Він змінив. Ісус сказав Петрові, що на цій скелі істини – що Ісус є Христос, Син Божий* – знаходитиметься фундамент усієї Церкви. Далі Він сказав, що Петро отримає ключі, щоб проповідувати Євангеліє юдеям та поганам. Петро не до кінця розумів, що це означає, бо не мав святого Духа. Але незабаром він стане першим, хто нестиме Євангеліє як юдеям, так і поганам (Мт. 16: 13-19).

Життя Петра дає ще один урок християнам, про що згадується в Матвія 16: 21-23. Він завжди поспішав стати на захист Учителя. Але до прийняття святого Духа він не розумів, що Господь повинен страждати й померти. Він сказав Ісусові, що ніколи й нікому не дозволить завдати Йому болю. Тоді Ісус дав йому суворий

*Зверніть увагу на те, що Ісус тут говорить про Себе як про «Сина Божого», а не як про Бога. Є багато чудових досліджень у Reprints та «Дослідженнях Святого Письма» про стосунок Ісуса до Свого Небесного Отця. Також зауважте, що ім'я Петра насправді було змінено раніше, коли Ісус уперше зустрівся з ним. Див. Ів. 1: 42.

урок, виразно сказавши, що Петро не повинен перешкоджати здійсненню провидіння Небесного Отця. Він сказав Петрові: *«Відступися від Мене, сатано».*

Ще одним уроком для Петра й Церкви було те, що Господь дозволив йому побачити щось дуже важливе – видіння Ісуса, Мойсея та Іллі на горі Преображення. Петро покvapливо сказав: *«Збудуймо три намети: один для Ісуса, один для Мойсея і один для Іллі!»* Це було так схоже на Петра – випередити Господа. Тоді голос із неба промовив: *«Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав; Його слухайтеся».*

Бог ніби сказав Петрові: *«Заспокойся й слухай Ісуса, Він скаже тобі, що маєш робити».* Який важливий урок для християн. Ми повинні шукати відповіді в Господа, перш ніж забігати наперед і робити щось самостійно (Мт. 17: 1-5; Мр. 9: 2-8).

Подальші уроки з досвіду Петра наведені в Івана 13: 4-10. Оскільки в той час люди ходили по запилених дорогах у відкритих сандалях, було заведено часто мити ноги. Ісус хотів дати урок покори Своїм апостолам, умиваючи їм ноги, але Петро сказав: *«Ти повік мені ніг не обмиєш».* Тоді Ісус промовив: *«Коли Я не вмю тебе, ти не матимеш частки зі Мною».* Петро відповів: *«...Не самі мої ноги, а й руки та голову!»* Християни вчать з цього, що вони повинні бути готові виконувати найнижчу службу для своїх братів. Апостоли втратили велике благословення, не вмивши ніг один одному. Тому Ісус, їхній Учитель, зробив це за них.

Розуміння з боку Ісуса та Його співчуття до упалої, слабкої плоти Його послідовників проявляється в іншому уроці, який Він дав Петрові. Після останньої вечері з Господом апостоли пішли в Гефсиманський сад. Ісус попросив Якова, Петра та Івана попильнувати з Ним, коли Він піде помолитися наодинці. Але вони були такі втомлені, що заснули. Ісус сказав: *«Чи не могли б ви не спати хоча б одну годину заради Мене?»* Так повторилося тричі, а потім Ісус стиха промовив: *«Спіть далі, спочивайте»*, – бо знав, що наступний день буде для них дуже важкою годиною випробування (Мт. 26: 36-45, Турк.).

Апостол Петро, безумовно, був найкращою постаттю для того, щоб зобразити урок, викладений в Івана 18: 8-11. Коли Юда зрадив Ісуса й привів натовп, щоб схопити Його, Петро витягнув меч і відтяв вухо одному зі слуг первосвященника. Це показало, наскільки сміливим був Петро, але також і те, наскільки неправильно для послідовника Ісуса мати войовничий дух. Ісус завжди навчав, що християни повинні бути мирними й любити навіть тоді, коли це важко. Християни повинні любити навіть своїх ворогів. Після того, як Ісус зцілив вухо слуги, Він сказав: *«Усі, хто візьме меча, від меча і загинуть»* (Мт. 26: 52). Приповіді говорять, що язик гостріший

за обосічний меч. Християнин ніколи не повинен «рубати» своїми словами, але має бути милостивим до всіх і миролюбним (Рим. 12: 18).

Напевно, найболючіший, але найцінніший урок для Петра й Церкви міститься в Євангеліях від Матвія та Луки (Лк. 22: 31-34, 54-62; Мт. 26: 33-35, 57-58, 69-75). Незважаючи на всю відвагу Петра, він зазнав поразки, піддавшись страху в найважчу для Ісуса годину. Він тричі відкрісав від Господа через страх перед переслідуваннями, але пошкодував про свою слабкість, і це допомогло йому зміцніти.

У наступному розділі буде показано, як сильно змінився Петро після прийняття святого Духа. Незважаючи на те, що всі ці труднощі Петра під час служіння Ісуса були важкими, а іноді й дуже болісними, він та інші християни отримали через них велику розраду. Усі ми повинні бути вдячні апостолу Петру за його приклад вірності з кожного уроку його життя. Саме завдяки цим особливим випробуванням його віри, він загартувався і став міцною підвалиною Церкви.

Розділ 4

Апостол Петро

Після розп'яття Ісуса

Навіть після Своєї смерті на хресті Ісус продовжував використовувати Петра як приклад для Церкви. Розглядаючи випробування Петра, варто пам'ятати, що лише через 50 днів після того, як Ісус помер, апостоли отримали зачаття святим Духом у П'ятидесятницю. Це означає, що до того вони ще не були «Новими Створіннями» зі святим Духом, який допоміг би їм зрозуміти «глибокі речі Божі» (1 Кор. 2: 9-11; 2 Кор. 5: 17).

Цей брак духовної мудрості згори є вагомою причиною того, що Петро й інші апостоли були збентежені й розчаровані смертю Ісуса. Якщо Ісус був Месією, думали вони, то чому Він не удостоїв честі ізраїльський народ? Чому Він не взяв на Себе командування як воєначальник і не розгромив ворогів Ізраїлю? Чому Ісус не налягав на повазі з боку римських та єврейських провідників? Чому Він не застосував до них Свою велику силу й не зупинив їх, щоб не дати Себе стратити? Невже Ісус пішов назавжди?! Це були дуже логічні запитання для апостолів. Тому Своїми численними з'явленнями після воскресіння Ісус продовжував навчати вірних апостолів про істинну місію Свого першого приходу.

Одне з дуже важливих з'явлень, щоб дати такий урок і знову збудити надію апостолів, було тоді, коли Клеопа та ще один учень ішли дорогою в Емаус. По дорозі вони зустріли незнайомця й запросили його приєднатись до них. Вони розповіли йому, як вони розчаровані смертю Ісуса. Але незнайомиць, який насправді був їхнім воскреслим Господом, пояснив їм Писання Старого Завіту. Нарешті пророцтва стали для них зрозумілими! Вони були настільки вражені мудрістю цього незнайомця, що попросили його розділити з ними вечерю. Коли незнайомиць переломив хліб і поблагословив його, вони одразу зрозуміли, що це був Ісус, їхній Господь! (Лк. 24: 13-35).

Це особливе свідectво про воскресіння Ісуса стало таким чудовим для апостолів і «тих, що з ними були», та найбільше для Пет-

ра! Він та інші потребували ще більшого заохочення, яке б переконало їх, що й надалі варто залишити все й служити тільки своєму Учителеві. Згодом у серце Петра знову закралося знеохочення й розгубленість, і він вирішив повернутися до свого рибальського ремесла. Багато з апостолів пішли за ним, бо вони ще не мали святого Духа, який би допоміг їм побачити їхнє духовне покликання та відповідальність. Саме тоді Ісус знову з'явився Петрові й тричі запитав: «Чи ти любиш Мене?» Усі три рази той відповів: «Так». Мабуть, Петрові було боляче, що Господь тричі поставив під сумнів його любов. Але Ісус використав це як лагідне виправлення за те, що Петро тричі відрікся від Нього. Це також дало Петрові інші уроки про його відповідальність перед маленькою черідкою Христа (Ів. 21: 3-17; R5052).

Інші подібні з'явлення Ісуса апостолам продовжували готувати їх до прийняття святого Духа в П'ятидесятницю, через 50 днів після смерті Ісуса. Усі апостоли були зібрані в одному місці, і святий Дух Бога наповнив їхні серця духовною мудрістю й особливими

дарами. Одним із дарів була здатність говорити багатьма чужими мовами, так що вони могли ясно й зрозуміло розповідати кожному про євангельську правду Ісуса (Дії 2: 1-8, 11). Коли Петро прийняв святий Дух Бога, він більше не був просто Симоном Петром, людиною з мирськими амбіціями, але тепер він був апостолом Петром, Новим Створінням у Христі. Бути зачатим як Нове Створіння означало, що він почне розвиватися й рости так само, як маленька дитина починає рости в лоні своєї матері. Петро все більше й більше зростав на подобу характеру свого Господа – думав і діяв більше як духовне Нове Створіння в Христі.

Ця допомога Божого святого Духа зробила Петра здатним нести Євангеліє юдеям, проповідуючи правду в мудрості, любові, справедливості й силі (Дії 2: 14, 37, 38, 41). Апостоли не тільки могли говорити чужими мовами, але святий Дух зробив їх здатними зцілювати хворих. Петро зцілив кривого й багатьох інших, щоб юдеї переконалися в Божій любові й правді (Дії 3: 1-10).

Петро був так наповнений цим святим Духом, що не боявся проповідувати релігійним правителям після того, як потрапив до в'язниці. Він був настільки твердим у своїх переконаннях, що вони звільнили його. Це був зовсім інший Петро, ніж той, який тричі відрікся від Господа (Дії 4: 1-21).

Ісус любив Петра особливо за те, що той колись сказав: «*Ти Христос, Син Бога Живого*». Ісус сказав, що на цій скелі правди Він дасть йому ключі, щоб проповідувати Євангеліє як юдеям, так і поганам (Мт. 16: 17-19). І ось Петро відкрив двері високого поклику не тільки своїм братам, юдеям, які знали Бога, але й поганам, які не знали Бога. У 10-му розділі Дій Апостолів описана чудова історія про першого наверненого поганина – Корнилія.

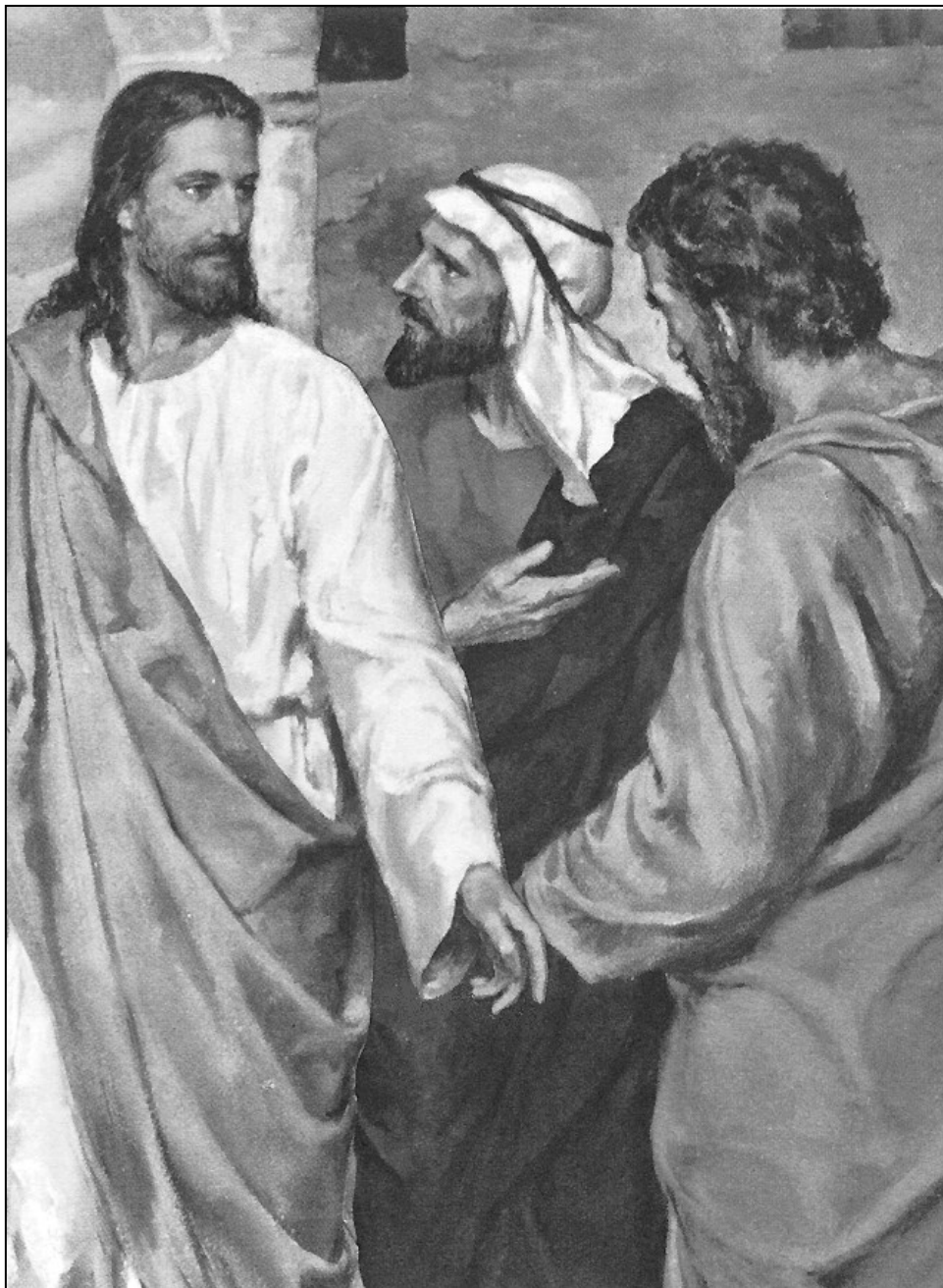
Віра Петра продовжувала бути прикладом для черідки. У Діях 12: 1-11 читаємо, що він був ув'язнений і його збиралися стратити. Але праця Петра ще не була завершена, і ангел допоміг йому вте-

кти, щоб повернутися до своїх пригнічених горем братів. Важливо розуміти, що іноді християнин уникає тяжких випробувань, а іноді Господь дозволяє суворі випробування болю й переслідування. Християни на власному досвіді вчать, «що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре» (Рим.8: 28).

Хоча Петро змінився під дією святого Духа і все більше розвивався як Нове Створіння, були випадки, коли його стара природа втручалася в його працю для Господа. Петро все ще був упертим і виявляв страх і свавілля, коли намагався відстоювати своє помилкове ставлення до юдейського Закону. Але апостол Павло твердо вказав Петру на помилковість його поведінки, і той сприйняв це як урок від Господа. Петро змінився, і ця помилка залишилася в минулому (Гал. 2: 7-14). Це гарний приклад того, як християнин не повинен бути впертим і занадто гордим, щоб змінитися, коли бачить правду, але повинен бути покірним і здатним навчатися.

У всьому своєму життєвому досвіді, як до, так і після зіслання святого Духа, Петро був дуже важливим апостолом. Він мав такий характер, який Господь міг використати, щоб зробити багато уроків зрозумілими для нього та його братів. У Першому й Другому посланнях Петра ми можемо прочитати про те, яких великих речей він навчився з його численних випробувань. Також вважається, що Петро написав Євангеліє від Марка, використовуючи Марка як свого секретаря (R2469:4).

Яким міцним фундаментом для Церкви був апостол Петро! Загалом вважається, що він помер надзвичайно жертовною смертю. Кажуть, що коли його мали стратити на хресті, він попросив, щоб його розіп'яли головою вниз, щоб не померти так, як Ісус. Він вважав себе недостойним померти такою ж смертю. Ми повинні багато чого навчитися з життя Петра. Він був людиною з багатьма вадами, але він так любив Господа, що прагнув стати чудовим прикладом християнина. І тепер, після повернення нашого Господа, Петро перебуває на небі зі своїм Небесним Отцем, з Ісусом і з усіма братами, котрі довели вірність аж до смерті! (Об. 2: 10; 1 Сол. 4: 16).

*Ісус, угледівши Нафанаїла, що до Нього йде, говорить про нього:
Ото справді ізраїльтянин, що немає в нім підступу! Івана 1: 47*

Розділ 5

Апостоли Пилип і Нафанаїл

Пилип походив із Віфсаїди, того ж міста, що і його приятель Андрій. Вони обидва були учнями Івана Христителя, який проповідував Ізраїлю про прийдешнього Визволителя. Як і Андрій, Пилип був готовий усім серцем прийняти Ісуса як свого Учителя. Андрій та його брат Симон Петро шукали Ісуса, але у випадку з Пилипом Ісус Сам знайшов його. Пилип одразу зрозумів, що це той Месія, про Якого вони так довго молилися, і усвідомив, яким благословенним привілеєм для нього буде стати учнем Ісуса.

Сповнений хвилювання, Пилип шукав свого друга Нафанаїла (Нафанаїла іноді називають Варфоломієм). Пилип і Нафанаїл були одного розуму й серця в бажанні служити Богу. Дійсно, перед тим, як Пилип прийшов до нього, Нафанаїл молився в затінку гілок фігового дерева, шукаючи Божої мудрості й керівництва. Нафанаїл також був учнем Івана Христителя, й Пилип знав, що його приятель, який має велику віру, зрадіє, коли почує: *«Ми знайшли Того, що про Нього писав був Мойсей у Законі й Пророки, – Ісуса, сина Йосипового, із Назарету»*. Але Нафанаїл був дуже мудрою й обережною людиною та відчував, що Пилип прийняв Ісуса надто поспішно, не дослідивши фактів. Тож він сказав: *«Та хіба ж може бути з Назарету що добре?»* Він знав Святе Письмо й запитав себе: «В жодному пророцтві, наскільки нам відомо, не згадується місто Назарет. І це місто не має доброї репутації. Тож, як звідти може прийти щось святе й добре?» Але Пилип наполягав: *«Прийди та побач»*.

Для Нафанаїла було добре, що він мав таку допитливу вдачу, бо це показувало, що його не так легко ввести в оману ошуканцю. Коли Ісус побачив Нафанаїла, Він, знаючи, що його серце не лицемірне, сказав: *«Ото справді ізраїльтянин, що немає в нім підступу!»* Які чудові слова! Проте Нафанаїл все ще не був переконаний, що це Месія. Він думав: «Ми ніколи раніше не зустрічалися, тож звідки ти знаєш потаємне мого характеру? Можливо, ти просто надмірно хвалиш мене, щоб перетягти на свій

бік». Ісус відповів йому лагідно й з любов'ю: «Я бачив тебе ще давніш, ніж Пилип тебе кликав, як під фіговим деревом був ти». Серце Нафанаїла затремтіло: «Тільки Той, хто має Божий дух і силу, міг це знати! Я молився таємно, у тіні гілок фігового дерева». Тоді він голосно промовив: «Равві [Учителю], *Ти – Син Божий, Ти – Цар Ізраїлю!*» Як тільки Нафанаїл визнав свою віру в Ісуса як Царя, Ісус сказав, що він і всі, хто бачить очима віри, побачать більші чуда, ніж це (Ів. 1: 45-51; R2572, 4117, 3483).

Одним із таких чудес, свідками якого стали Пилип і Нафанаїл, було нагодування натовпу кількома хлібами й рибами. Там Ісус запитав Пилипа: «Де ми купимо хліба, щоб вони пожились?» Ісус знав, що Пилип був досить практичним, і сподівався показати йому, що у своїх потребах він повинен покладатися на віру в Господа, а не лише на земні засоби. Пилип відповів Ісусові,

що для того, щоб нагодувати цей натовп, потрібно хліба на двісті динаріїв (приблизно річний заробіток). Апостол Андрій показав на кошик з хлібами й рибою, але швидко додав, що цього недостатньо. Обидва могли б сказати: «Господи, Ти можеш зробити чудо, як на весіллі в Кані!» Але вони так не сказали, тому Ісус використав це як чудову нагоду показати, що всі наші потреби будуть забезпечені багатством Його Отця у славі й через Божого Сина (Фил. 4: 19; Ів. 6: 5-12; R3503).

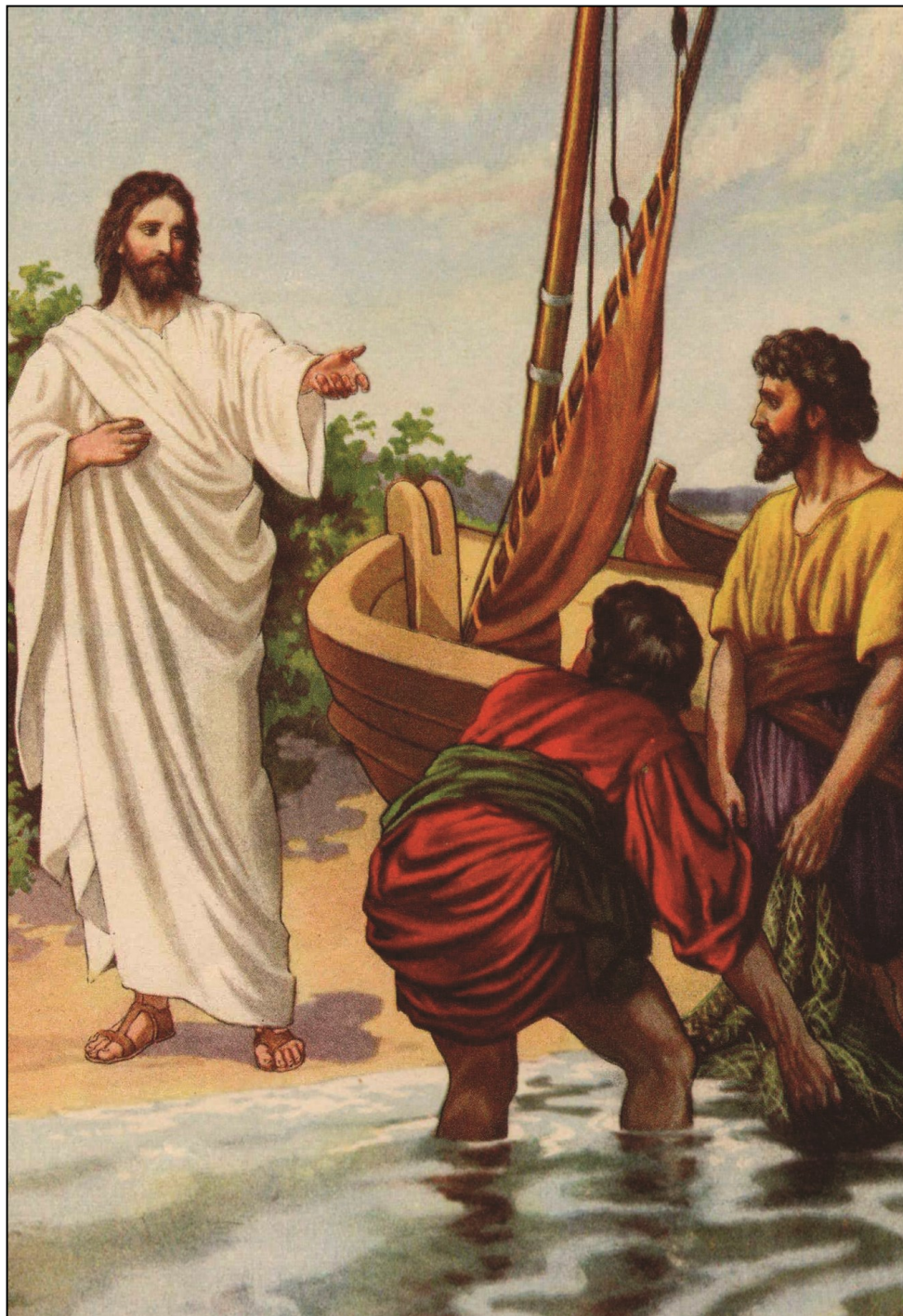
Ми не знаємо про життя апостолів Пилипа й Нафанаїла більше, ніж написано в Писанні. Останні свідчення про їхню діяльність

пов'язані з воскресінням Ісуса й отриманням святого Духа в П'ятидесятницю*. Біблійні історики стверджують, що Пилип пішов проповідувати в Малу Азію й був там страчений за проповідь проти язичницької релігії. Про Нафанаїла теж сказано, що він проповідував у Малій Азії, а також в Індії та північно-західній Африці. Можливо, він загинув унаслідок проповідування правди у Вірменії, яка тоді була країною, охопленою ідолопоклонством.

Хоча про цих двох апостолів у Святому Письмі написано небагато, обидва вони були вірні в дорученому їм проповідуванні правди Євангелія. Їхнє життя як апостолів Агнця стало міцною підвалиною для Церкви!

*У Біблії згадується ще один Пилип, який також був вірним учнем Ісуса (Дії, розділи 6 і 21), але там мова йде про Пилипа диякона та євангеліста, який проповідував у Ефіопії та по всій Самарії. Хоча євангеліст Пилип не був апостолом, він, як і апостол Пилип, був добрим прикладом у служінні Господу, правді та братам.

Розділ 6

Апостол Яків (брат апостола Івана)

У Галілеї жив чоловік на ім'я Зеведей, що мав прибуткове рибальське ремесло. У нього було двоє синів на ім'я Яків* та Іван. Ці брати були рибалками разом із Симоном Петром та його братом Андрієм. Усі четверо, ймовірно, працювали на Зеведея. Одного разу, коли Андрій та Петро рибалили, Ісус підійшов та учинив для них чудо: у їхні сіті потрапило багато риби. Ісус сказав: «Я зроблю вас рибалками людей. Ідіть услід за Мною». Коли Петро й Андрій залишили своє заняття, Ісус пішов з ними трохи далі берегом Галілейського моря й закликав Якова та Івана також покинути риболовлю. Мабуть, човен, на якому вони рибалили, був недалеко від човна Петра й Андрія, коли ті впіймали великий улов. Побачити таке чудо й почути, що Ісус кличе їх, здавалося для Якова та Івана привілеєм. Зрозуміло, вони теж покинули своє рибальське ремесло й пішли за Ісусом (Мт. 4: 18-22; Лк. 5: 2-11; Мр. 1: 19-20).

Апостол Яків був старший за свого брата Івана, але обидва вони мали схожий характер – сильний та відданий Ісусу. Їх прозвано «Синами грому» за ревність, яку вони мали до свого Учителя. Одного разу, коли Ісус і апостоли мали намір увійти в землю Самарії, Ісус послав Якова та Івана наперед, щоб купити хліба й припасів. Самаряни запитали їх, чи Великий Учитель визнає самарян і зцілить їхні хвороби, чи буде ставитися до них так само, як юдеї, – недоброзичливо? Яків та Іван відповіли, що Ісус посланий тільки до народу Ізраїлю. Самаряни розгнівалися на це й сказали: «Добре, тоді купуйте хліб та інше в них!» Яків та Іван у свою чергу також розгнівалися, і коли надійшов Ісус, вони сказали: «Господи, чи хочеш, щоб ми наказали вогню зійти й винищити їх?» Але Ісус докорив Якову й Івану за цей гнівний дух.

*Апостола Якова, сина Зеведея і брата апостола Івана, не слід плутати з двома іншими, котрих у Біблії називають Яковами. Один із них – Яків, брат Ісуса, а інший – «Яків Молодший», який також був апостолом і автором Книги Якова (R3003:1).

І це добрий урок для християн. Потрібно мати люблячий, мирний дух до всіх, навіть до тих, хто не приймає нашого послання правди (R4701; Лк. 9: 51-56).

Мати Якова й Івана вірила в Господа Ісуса та з нетерпінням чекала на Його майбутнє Царство. Вважається, що це була Саломея, тітка Ісуса, тож вона могла бути свідком чудового дитинства Ісуса й того, з якою любов'ю Він ставився до її сестри Марії. Вона багато піклувалась про Ісуса й вірила в Його обітницю, тому підійшла до Нього з проханням: «Ісусе, чи дозволиш Ти, щоб двоє моїх синів сиділи по обидва боки від Тебе у Твоєму прийдешньому Царстві?» Для когось це могло звучати гордовито, але для Господа це означало, що двоюрідні брати так сильно любили Його, що хотіли бути поруч із Ним протягом усієї вічності. Якби Господь бачив гордість у серцях Якова й Івана, то докорив би їм, як зробив це тоді, коли дав урок, пов'язаний зі самарянами. Натомість Він сказав: «*Ви не знаєте, чого просите*». Він хотів, щоб вони добре усвідомили, яким важким буде їхнє життя, і запитав, чи вони хочуть і чи можуть жити таким жертвним життям. Обидва відповіли: «*Можемо*», – готові мати віру й довіряти Господньому провидінню, що Він допоможе їм виконати це зобов'язання (R3362; Мт. 20: 20-23).

Яків, мабуть, був особливим приятелем Ісуса, як і апостолом. Ісус мав трьох близьких товаришів серед Своїх вибраних апостолів: Петра, Якова та Івана, брата Якова. Особлива прихильність до цих трьох не була самолюбством з боку Ісуса, щоб показати, хто є Його улюбленцями. Ні, це був урок для християн, що Господь любить тих, хто виявляє до Нього палкий, щирий і ревний дух. Петро, Яків та Іван були особливо палкими й ревними та завжди виявляли велику зацікавленість тим, чого навчав їхній Учитель. Це зробило їх більш розвинутими духовно, тому вони були готові оцінити особливі привілеї, які Ісус дарував їм (R2617).

Одним із таких привілеїв для Петра, Якова та Івана була можливість побачити підняття з мертвих дочки Яіра. Ісус дозволив

лише цим трьом, а також Яіру та його дружині бути присутніми і стати свідками цього чуда. Яким хвилюючим досвідом було бачити на власні очі, як бліде, мертве тіло молодої дівчини стало здоровим, сповненим життя! Апостол Яків міг дійсно допомогти Церкві у зрозумінні воскресіння мертвих після того, як став свідком цього чуда (Мр. 5: 21-24, 35-43).

Ця особлива прихильність до Петра, Якова та Івана проявилася також тоді, коли вони стали свідками чуда на горі Преображення. Це було чимось дуже моторошним для трьох апостолів, але Ісус спеціально вибрав їх, щоб вони бачили це видіння, бо знав, що вони мають більшу здатність зрозуміти цей урок. Апостол Петро сказав, що вони змогли сповістити Церкві силу й славу

прийдешнього Царства, тому що були свідками чудесного видіння (2 Петр. 1: 16-18; Мт. 17: 1-9; R3345).

Апостол Яків не тільки на власні очі бачив силу Ісуса у піднятті з мертвих дочки Яіра й слави прийдешнього Христа у видінні, але й був свідком жертви й великих страждань, потрібних для здійснення цих чудових благословень. Ісус попросив трьох Своїх особливих апостолів бути з Ним у найскорботнішу годину. У ніч перед розп'яттям Ісуса апостоли пішли з Ним до Гефсиманського саду. Ісус знав, що з Ним має статися, і попросив трьох Своїх дорогих братів пильнувати й молитися разом із Ним. Ісус знав про їхню велику любов до Нього й жадав співчуття від Своїх друзів. І хоча Петро, Яків та Іван мали б розуміти потреби свого Учителя, вони заснули, і не пильнували, і не молилися разом із Ним. Це найважливіший урок для всіх послідовників Ісуса.

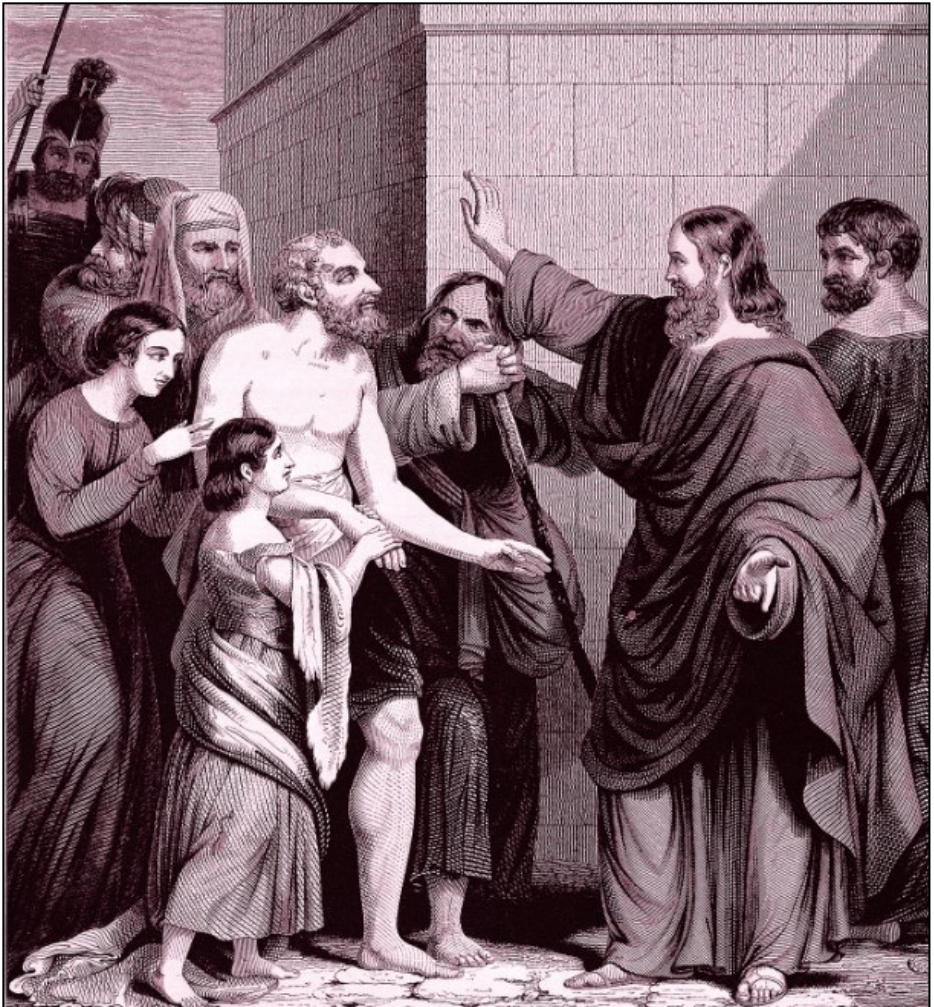
Наш Господь пильнував і молився в цей найважчий час, тому отримав велику розраду й силу здобути перемогу аж до смерті. А Петро, Яків та Іван не пильнували й не молилися, і в результаті, коли для них настав важкий час, вони розгубилися й наробили

багато помилок. Звичайно, Господь подбав про те, щоб невдовзі, отримавши святий Дух у П'ятидесятницю, вони дізналися про важливість молитви. Але уявіть, як вони засмутилися, коли усвідомили, що втратили привілей потішити свого Учителя в годину Його страждань (R2775; Мр. 14: 32-42).

Апостол Яків жив вірним Господу життям і поширював Євангельське послання скрізь, куди подорожував.

Через те, що Яків був плідним у свідченні, цар Ірод Агріппа I на догоду розлюченим юдеям стратив його мечем. Це сталося лише через дванадцять років після того, як Ісус помер з тієї ж причини – на догоду розлюченим юдеям. Яків справді виконав пророцтво свого Господа про те, що буде пити з тієї ж чаші, що і його Учитель. Апостол Яків був вірним прикладом відданості й любові до свого Господа. Він був і залишається міцною підвалиною для Церкви Христа (Р3003, 4346; Дії 12: 1-3).

І, поглянувши на Ісуса, що проходив, він промовив: Ото Агнець Божий! І почули два учні, як він говорив, та й пішли за Ісусом. А Ісус же, обернувся й побачив, що вони йшли за Ним, та й каже до них: Чого ви шукаєте? А вони відказали Йому: Равві [що означає, Учителю], де Ти живеш? Він говорить до них: Ходіть і побачте. Івана 1: 36-39

Розділ 7

Апостол Іван

Апостол Іван був молодшим братом апостола Якова. Фактично, про Івана сказано, що він був наймолодшим з апостолів Ісуса. Іван був дуже скромною людиною, і коли він говорить про себе у своєму Євангелії, то називає себе «учнем, якого любив Ісус». Він не хотів бути таким відважним, щоб сказати: «Я зробив це...» або «Я зробив оте, й Ісус полюбив мене найбільше!» Тому, коли Іван говорив про себе, він завжди вказував на особливу любов Ісуса й таким чином відвертав увагу від себе (Ів. 13: 23; 19: 26; 20: 2; 21: 7, 20; R4115). Про Івана вже багато згадувалося в попередньому розділі, де мова йшла про його брата. Його мати, Саломея, була сестрою матері Ісуса. Це означає, що Іван та Яків були двоюрідними братами Ісуса. Також згадується факт, що Іван та Яків були синами успішного рибалки на ім'я Зеведей. Перекази стверджують, що їхня сім'я була «заможною» та мала «зв'язки» й, можливо, вплив на цивільних і релігійних правителів того часу.

Після хрищення та Свого 40-денного перебування на самоті в пустелі, Ісус проходив повз Івана Христителя, коли той проповідував покаяння натовпу юдеїв. Іван Христитель вигукнув: *«Ось Агнець Божий!»* Іван, син Зеведея, та Андрій, які тоді були учнями Івана Христителя, одразу вирішили піти за Ісусом. Вони якийсь час мовчки йшли віддалік від Ісуса, аж Він звернувся до них зі словами: *«Чого ви шукаєте?»* Іван та Андрій відповіли: *«Учителю, де Ти живеш?»* (Ів. 1: 36-39). Ісус показав їм, і вони залишилися з Ним того дня, навчаючись у Нього.

Цей вірний, здатний навчатися дух Івана був особливим благословенням для Ісуса. Як і апостол Петро та брат Івана Яків, Іван став близьким, люблячим другом Ісуса. Хоча Іван був люблячим слугою Господа, його з Яковом прозвали «Синами грому», коли вони намагалися засудити самарян (згадайте Мр. 3: 17; Лк. 9: 54, 55; R1041).

Крім цього випадку з самарянами, також Єв. Марка 9: 38-40 потверджує стійкий дух Івана. Він сміливо виступив перед Гос-

подом проти того, хто виганяв демонів Ім'ям Ісуса. Ісус знову виправив його, сказавши: *«Не забороняй йому, бо немає такого, що Ім'ям Моїм чудо зробив би, і зміг би небаром лихословити Мене. Хто бо не супроти нас, той за нас»*. Іншими словами, ми повинні виявляти любов до тих, хто стверджує, що має Господній дух, незалежно від того, є вони з нами чи ні (R3747). Іван швидко засвоїв цей урок, бо дуже любив свого Господа і прагнув Йому подобатися.

Цей та багато інших випадків свідчать про особливу любов і довіру Ісуса до Свого апостола Івана. Разом із Петром та Яковом Іван був свідком пробудження дочки Яіра, преображення Ісуса та Його страждань в Гефсиманському саду. Як згадувалося в попередніх розділах, тільки ці три апостоли були свідками цих дуже важливих подій.

Як ще одне свідчення особливої приязні, Ісус послав Петра й Івана приготувати Пасху для Нього і дванадцятьох апостолів. Завдяки цьому вони стали очевидцями ще одного чуда Ісуса (Лк. 22: 8-13). Ісус сказав їм знайти чоловіка, що нестиме глек води, і цей чоловік приведе їх до кімнати, де вони разом будуть споживати Пасху. Це було незвично, адже глеки з водою переважно носили жінки, а не чоловіки. Чудо полягало в тому, що Ісус заздалегідь знав, що саме в цей час пройде чоловік з глеком води.

Хоча Івана називали найближчим приятелем, якого любив Ісус, у найважчу для Ісуса годину він пережив той самий страх і розгубленість, що й інші апостоли. Іван не залишився, щоб допомогти Ісусу, коли релігійні правителі заарештували Його в Гефсиманському саду (Мт. 26: 56). Усі апостоли «залишили Його й повтікали». Ймовірно, це було пов'язано з почуттям безпорадності, адже досі Ісусові вдавалося уникнути будь-якої шкоди. Ісус попереджав їх про цю годину, але вони не були готові до виконання пророцтв, які вказували на Його смерть (Ів. 16: 32, 33; Мт. 26: 37-41). Невдовзі після того, як Іван залишив Ісуса, до нього почала повертатися відвага. Святе Письмо показує, як Іван

використав свої «зв'язки» з релігійними правителями, щоб потрапити до палацу первосвященника Кайяфи. Івану та Петру дозволили перебувати у дворі первосвященника, де Петро тричі відрікся від Господа (Ів. 18: 13-16).

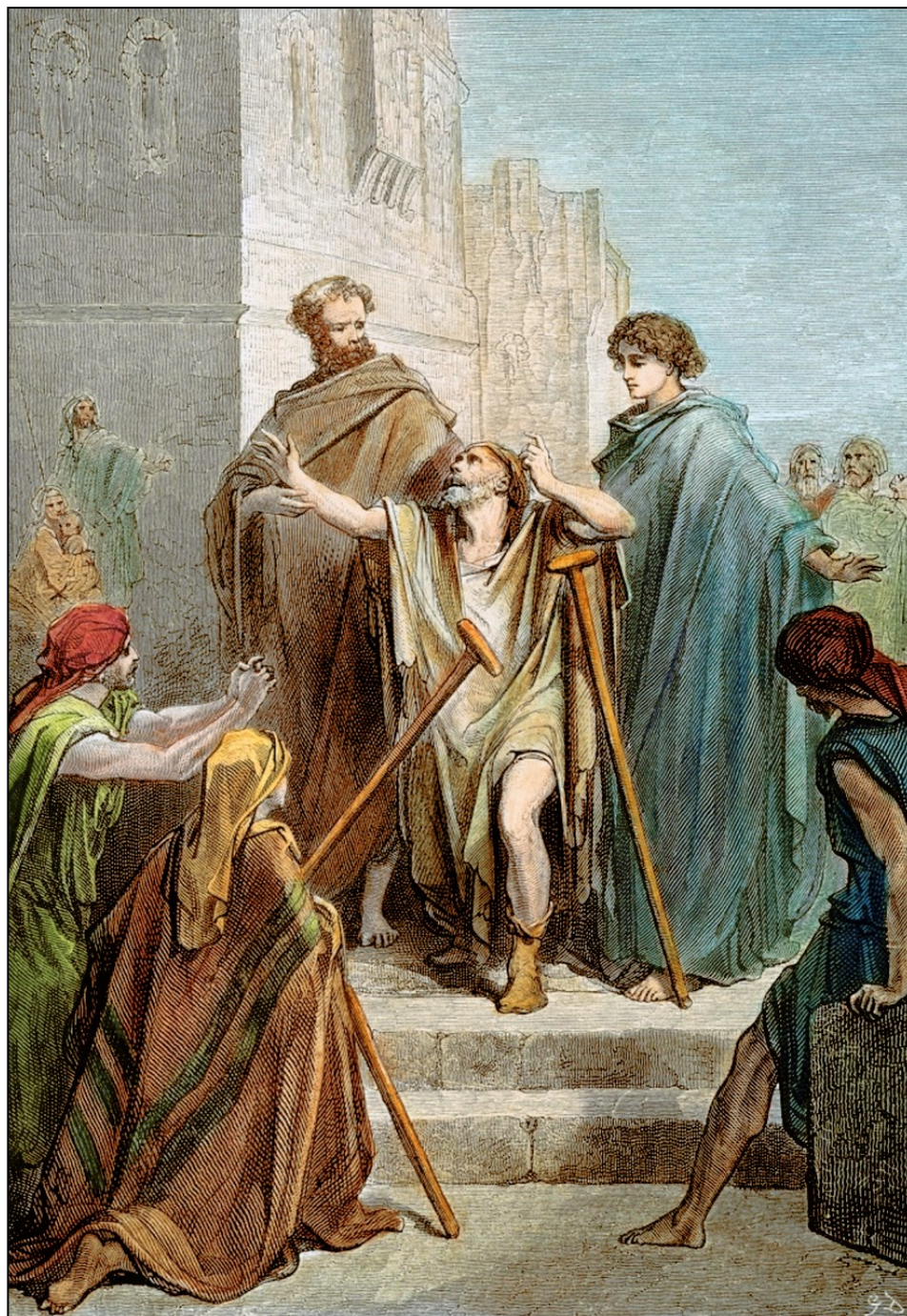
Як, мабуть, боліло серце Івана за свого Господа, і як відчайдушно він, мабуть, хотів звільнити свого Учителя. Він, очевидно, здалеку спостерігав за судом над Ісусом і за тим, як Той ішов, несучи важкий хрест. А потім, коли Іван безпорадно стояв біля підніжжя хреста свого Учителя, він почув, як Ісус промовив до Марії, Своєї матері: *«Оце, жінко, твій син!»* (Ів. 19: 25-27). Ісус настільки довіряв Своему вірному апостолу Івану, що попросив його подбати про Свою матір. Ісус, можливо, бачив, як Його двоюрідний брат Іван протягом усього свого життя виявляв особливу турботу й піклування про Марію. А Марія, напевно, знала про велику любов і довіру Ісуса до Івана. Тому для неї було особливою потіхою, коли Іван пригорнув її до себе й плакав разом із нею під хрестом страждань.

Після того, як Ісуса поклали до гробу, Марія Магдалина в неділю вранці повідомила Петру та Івану, що камінь від входу відвалений. Коли вони побігли, щоб переконалися в цьому, Іван випередив Петра й прибіг перший. Вони обидва побачили поховальні одіяння, що лежали в гробі, але тіло Ісуса зникло. Тоді вони, можливо, зрозуміли, що Ісус воскрес (Ів. 20: 1-8). Але вони та інші апостоли все ще не розуміли, чому Ісус мав страждати й померти.

Розчаровані смертю Ісуса, Іван та інші апостоли повернулися до своєї роботи. Одного ранку, невдовзі після воскресіння Ісуса, апостоли Іван, Петро, Яків, Хома, Нафанаїл і ще двоє інших поверталися з довгої нічної риболовлі, не впіймавши нічого. Наближаючись до берега, вони почули, як якийсь чоловік каже до них: «*Закиньте невода праворуч від човна*». Вони зробили так, як він сказав, і впіймали багато риби. Оскільки в серці Іван завжди був дуже близьким до Ісуса, він упізнав Його в незнайомцеві на березі. Він сказав Петру: «*Це Господь!*» (Ів. 21: 2-7). Це гарний приклад для християнина, адже якщо ми живемо близько до Господа, ми розпізнаємо, коли Він кличе нас і дає вказівки для нашого життя.

Після цих численних нагод бути свідками воскресіння Ісуса, апостоли були готові отримати святий Дух у П'ятидесятницю. Іван був з іншими апостолами, коли сталося чудо П'ятидесятниці (Дії 2: 5-7). Одне з перших застосувань дарів Духа записане в Діях 3: 1-10, де Петро та Іван зцілили кульгавого чоловіка. Це чудо дало Івану й Петру два важливих уроки. По-перше, вони дізналися, що дар зцілення дає можливість свідчити іншим про їхнього Господа й майбутню реституцію всього (Дії 3: 11-26). По-друге, вони дізналися, що це дає можливість страждати разом з їхнім Учителем за свідчення про правду. За те, що вони зцілили кульгавого, релігійні правителі схопили їх і кинули до в'язниці. Але кульгавий був настільки схвильований пережитим, що пішов до в'язниці разом із ними, щоб підтримати цих слуг Господа. Вони могли б знеохотитись через своє ув'язнення, проте навіть у цьому

побачили можливість проповідувати добру звістку про майбутнє Царство! Коли всі троє постали перед релігійними правителями, Петро та Іван сміливо свідчили про правду (Дії 4: 1-21). Ми всі повинні дивитися на наші випробування саме так – як на можливість поділитися Божою добротою з іншими.

Після ув'язнення за Христа Іван жив і проповідував у Юдеї, продовжуючи піклуватися про матір Ісуса. Він продовжував творити чудеса, щоб притягнути людей для Христового Імені, навіть коли релігійні правителі забороняли йому це робити. Апостол Павло назвав Івана, Якова й Петра «стовпами» Церкви і сказав, що ці троє будуть продовжувати проповідувати юдеям, а він, Павло, піде до поган (Гал. 2: 9).

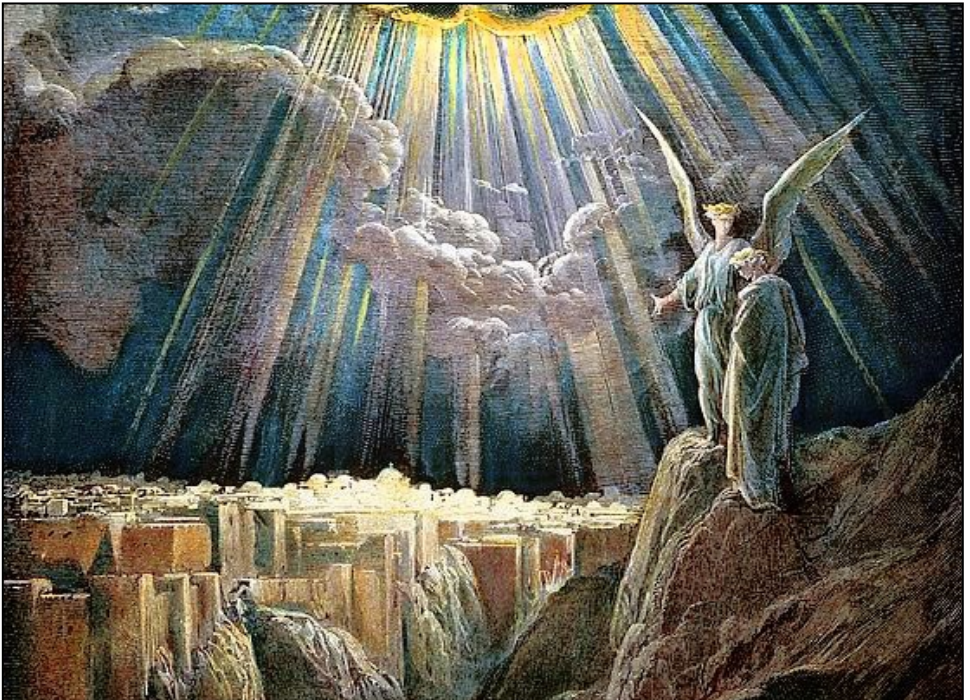
Біблійні історики стверджують, що Іван перебрався до Ефесу, міста поган, якраз перед зруйнуванням Єрусалиму. Там Іван проповідував, поки не був засланий на острів Патмос близько 90 р. н. е. Це був час великих гонінь на ранню церкву, а Патмос був занедбаною острівною в'язницею, куди багатьох було заслано за їхню вірність Богу. Але, як і раніше, Іван перетворив своє ув'язнення на можливість прославити Бога. Іван міг би казати: «О, який я бідний! Я на цьому самотньому острові, і мені нічого робити». Але ні, він знову радів у Господі за те, що зміг мати частку в Христових стражданнях. І за це правильне ставлення Бог дарував йому особливе благословення – видіння, описане в останній книзі Біблії, відомій як «Об'явлення Івана».

Коли Івана нарешті звільнили з в'язниці, він прожив решту свого життя в Ефесі. Любляча, але сильна вдача Івана зробила його корисним у Господній праці. Він є автором п'яти книг Нового Завіту: Євангелія від Івана, трьох послань Івана до Церкви та Об'явлення, написаних під впливом святого Духа. Ці натхненні писання ілюструють чудовий приклад Христоподібності Івана. Його смиренний дух проявляється в Об'явленні 1: 1, де він говорить про себе як про слугу свого Учителя, Ісуса. Завдяки особливому видінню Іван міг із глибшим розумінням писати про Небесні справи Ісуса та їхнє значення для християн. Усі писання

Івана містять цей духовний погляд на представлення правди про життя і вчення Ісуса – чи то глибоко символічні писання Об'явлення, чи три листи підбадьорення для Церкви, чи Євангеліє від Івана, в якому записані події з життя Ісуса. Інші три Євангелія від Матвія, Марка й Луки розповідають про земну діяльність Ісуса (R1046).

Цікаво відзначити, що апостол Іван був останнім апостолом, який помер, тоді як його брат Яків помер першим. Майже всіх апостолів спіткала насильницька смерть за проповідь Євангелія Христа, але Іван помер звичайною смертю в Ефесі у похилому віці – близько ста років.

Апостол Іван, безумовно, був чудовим прикладом для всіх віруючих в Ісуса. Його життя й писання доводять нам, що в усьому, доброму чи поганому, ми можемо радіти, якщо шукаємо силу в Господі. Апостол Іван був гідний називатися одним із дванадцяти апостолів Агнця.

Юдеї Йому відказали: Не за добрий учинок хочемо Тебе вкаменувати, а за богозневагу, бо Ти, будши людиною, за Бога Себе видаєш... Тоді знову шукали вони, щоб схопити Його, але вийшов із рук їхніх Він. Івана 10: 33, 39

І сказав же Хома, називаний Близнюк, до співучнів: Ходімо й ми, щоб із Ним повмирати. Івана 11: 16

Розділ 8

Апостол Хома

Хома, як і інші вірні апостоли, був галілеянином. Вважається, що він був рибалкою, коли Ісус покликав його стати апостолом. Хому також звали Дідіmus, що означає «близнюк». Цілком можливо, що Хома мав близнюка, брата або сестру, але в Писанні не сказано, хто це був.

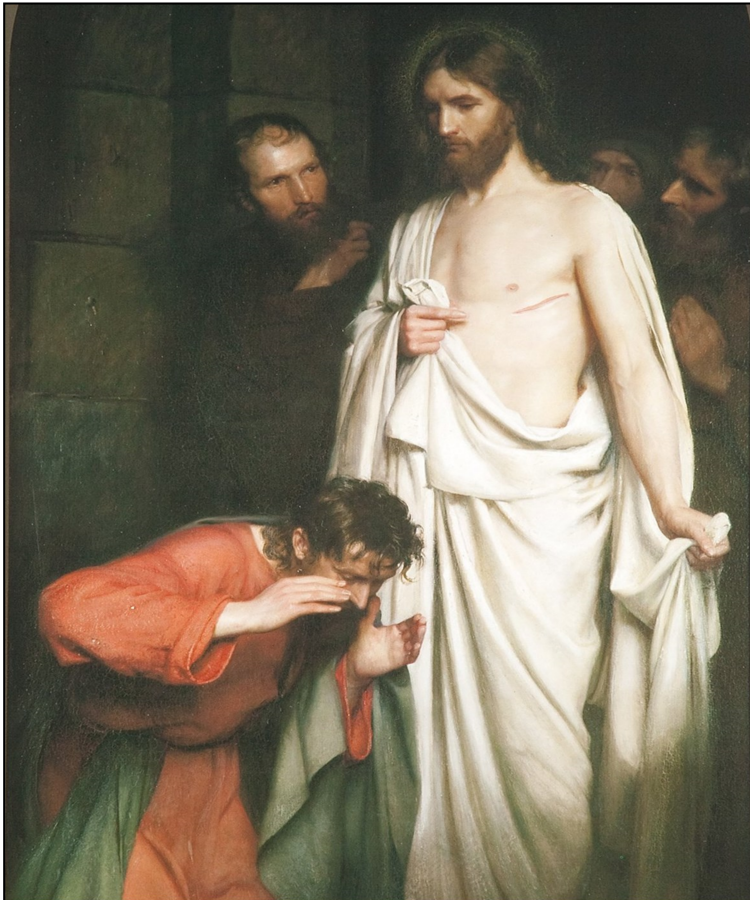
Найцікавішим у Хомі був його характер. Він був людиною великої віри й мужнього запалу до свого улюбленого Господа. Він був готовий протистояти всім іншим, якщо вважав свої переконання правильними. У Святому Письмі є два приклади такої твердості духа, які ілюструють два дуже важливих аспекти. Один приклад показує, як Хома був твердим у прийнятті правильного рішення, а інший – як він був твердим і помилявся у своєму уявленні про правду.

У першому прикладі апостол Хома заперечив іншим апостолам, коли вони застерігали Ісуса від небезпеки. Ісус та апостоли щойно поспіхом пішли з Єрусалиму, де розлючені юдеї хотіли каменувати Ісуса за те, що Він сказав, що є «Сином Божим» (Ів. 10: 33, 36-39). Вони втекли в спокійне місце, подалі від небезпеки, але незабаром прийшла звістка про смерть близького друга Ісуса, Лазаря. Ісус сказав: *«Ходімо знову в Юдею»*. Усі апостоли, крім Хоми, сказали: *«Учителю, юдеї щойно намагалися побити Тебе камінням, а Ти знову туди підеш?»* Ісус пояснив, чому важливо повернутись, і Хома, добре свідомий небезпеки, вигукнув: *«Ходімо й ми, щоб із Ним повмирати!»* Це, безперечно, була чудова риса характеру Хоми. Він охоче і швидко послухався свого Учителя й заохотив своїх братів зробити те саме, хоча всі вони намагались уникнути цього, побоюючись переслідування. У цьому прояві твердості духа Хома був щирим, і його рішення було правильним. Це також гарний урок для християнина: навіть якщо більшість наших друзів вірить у щось, воно не обов'язково є правильним.

У другому прикладі твердості духа апостол Хома знову виступив проти загальної думки своїх братів, але цього разу він помилявся. Одного вечора після воскресіння Ісуса десять апостолів зібралися в «горішній кімнаті», ділячись радістю від численних з'явлень воскреслого Господа. Хоми не було з ними тієї ночі. Можливо, він не міг повірити в усі ці розповіді про воскресіння свого Учителя й не хотів, щоб його переконували в тому, що він вважав обманом (R2804). Тієї ночі Ісус з'явився десятком учням, які зібралися в горішній кімнаті. Двері були замкнені, вікна зачинені, але Він з'явився перед ними з ранами від цвяхів на руках і ногах та раною від списа в боці. Схвильовані, сподіваючись, що тепер Хома повірить, апостоли пішли до нього й розповіли про це чудесне з'явлення. Але Хома сказав: *«Коли на руках Його знаку відцвяхного я не побачу, і пальця свого не вкладаю до відцвяхної рани, і своєї руки не вкладаю до боку Його, не вірюю»*. Він вважав, що не варто довіряти очам, бо це може бути обманом. Йому потрібно було доторкнутися до ран свого Господа.

Цього разу Хома помилявся, вирішивши відкрито не погодитись з іншими апостолами. Поряд були гідні пошани товариші, які насправді бачили свого воскреслого Господа, але Хома не довіряв їхнім розповідям. Ми можемо лише припустити, що Хома звертався до Господа в молитві, щоб дізнатися Його волю в цій справі, але при цьому далі тримався своєї обережної думки. Це добра порада для кожного християнина, адже Святе Письмо запевняє нас, що Господь спрямує наш шлях, якщо ми шукаємо Його в щирості й правді (Як. 1: 5, 6). Отож, Хома був підданий випробуванню. Чи буде він вперто відстоювати свою хибну поведінку з гордості, коли йому доведуть, що він не правий? Ісус з любов'ю й терпеливістю дав Хомі саме ті докази, які допомогли йому повірити. Він знав, що Хомі було важко прийняти думку про воскресіння, оскільки він ще не отримав святого Духа в П'ятидесятницю. Ісус також знав, який це був складний час для Його улюблених послідовників, тому Він змилосердився над Хомою тоді, коли потрібні були додаткові докази.

Через тиждень після з'явлення в горішній кімнаті апостоли знову зібралися там. Цього разу Хома був з іншими десятьма. Мабуть, він з молитвою роздумував над тим, наскільки вірогідні ці з'явлення, і був готовий до того, що доведеться визнати свою помилку, якщо Господь так вирішить. Раптом перед ними постав їхній воскреслий Господь. Ісус одразу ж попрямував до Хоми й попросив його підійти й не тільки побачити Його рани, але й доторкнутися до них. Яким же смиренним мав бути Хома, коли вигукнув: *«Господь мій і Бог мій!»* Ісус не збирався докоряти Хомі, але хотів показати йому й усім християнам відтоді, що Він, безсумнівно, живий навіки! Він сказав Хомі: *«Тому ввірував ти,*

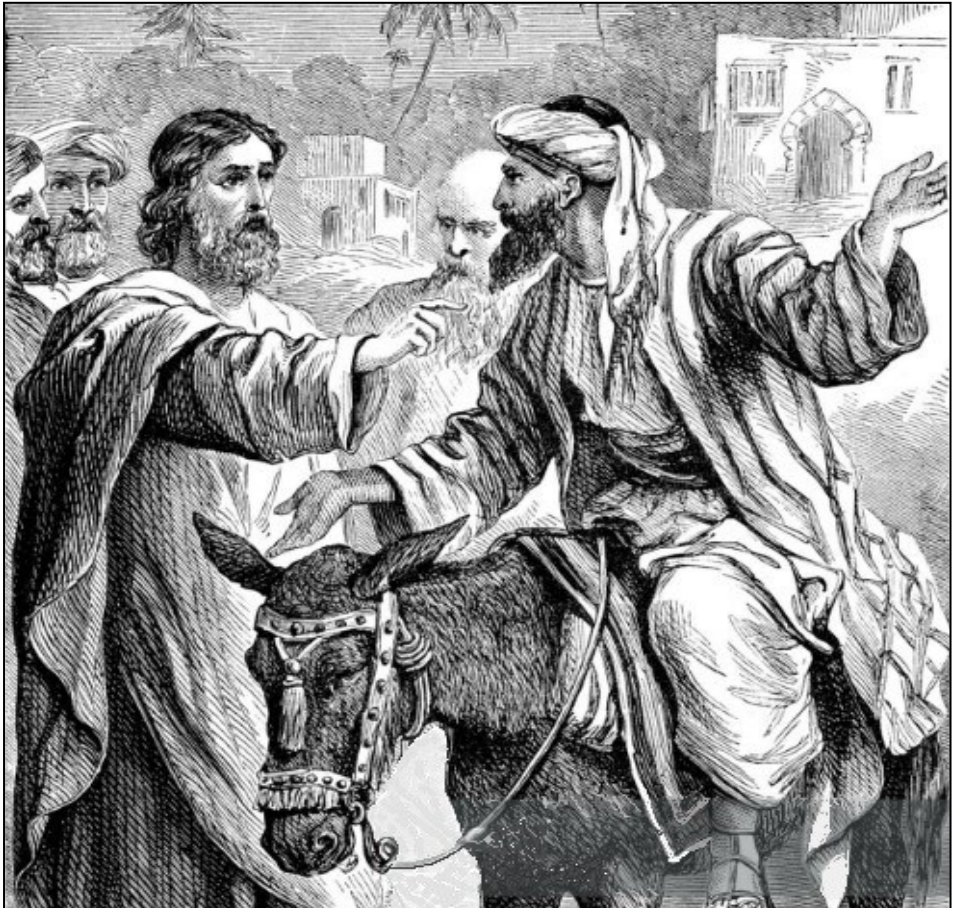
що побачив Мене? Блаженні, що не бачили й увірували» (Ів. 20: 29). Ісус намагався показати, що є два способи вірити в Нього. Деякі вірять тільки тоді, коли бачать виразні докази, і це добре. Але Ісус каже, що краща віра – це віра, заснована на істинній вірі в свідчення Писань і слова Ісуса (R2802).

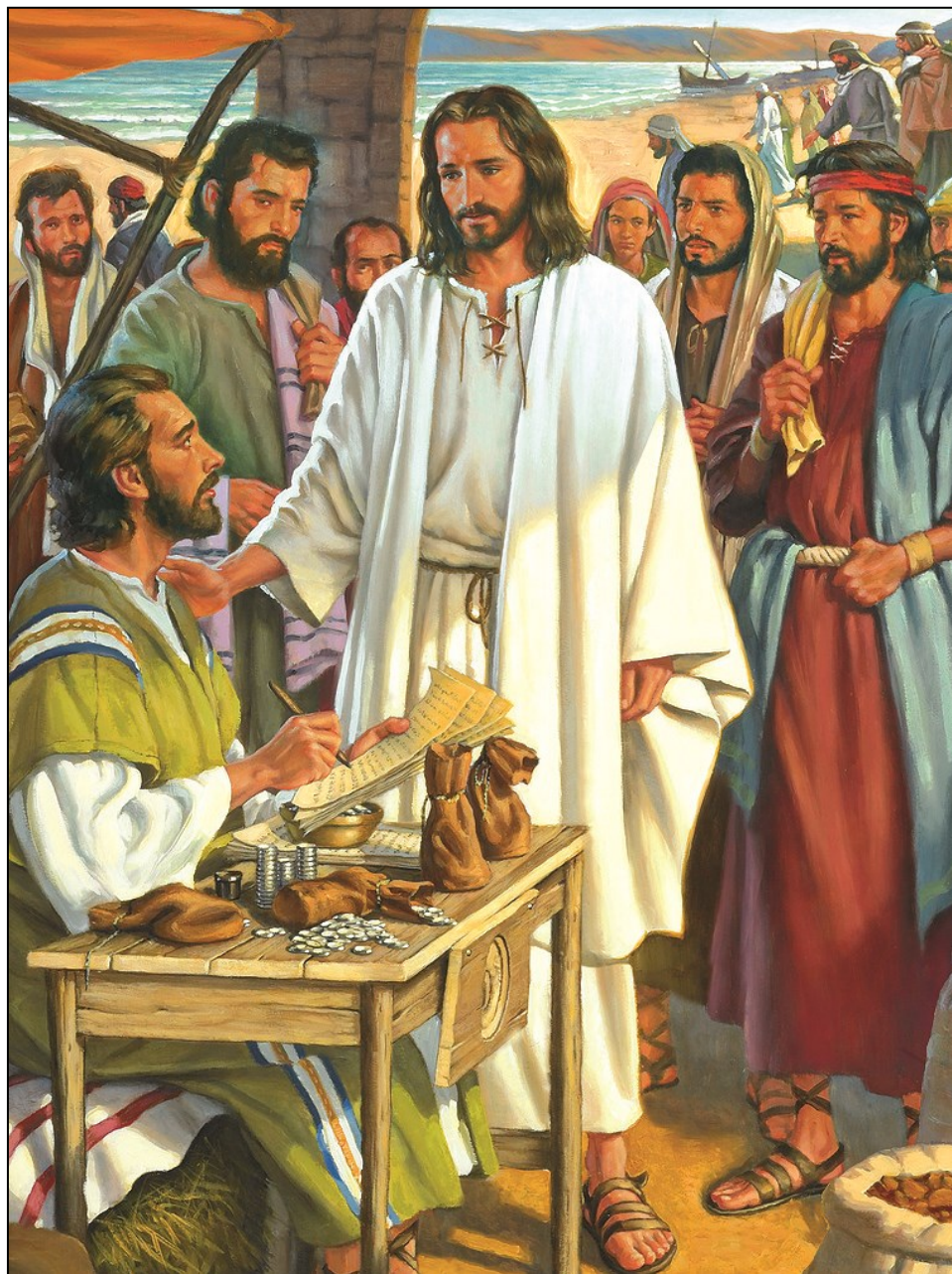
Звідси урок: Хому мало не обмануло власне невір'я в обіцянку Ісуса повернутися. Цей приклад був важливим для всієї Церкви протягом століть, бо якби ніхто ніколи не сумнівався у воскресінні, Господь не мав би можливості надати переконливі докази цього факту Своїм послідовникам. Сумніви рано чи пізно з'явилися б, і вони могли б привести до згубних наслідків.

Уроки з досвіду Хоми – це більше, ніж доказ воскресіння. Вони показують, що якщо Ісус не розгнівався на того, хто був надмірно обережним, а був терплячим і надав докази важливих істин, то ми також повинні бути терплячими до інших, кого нелегко переконати в посланні Євангелія. Ми повинні наслідувати приклад Господа й з любов'ю працювати з ними, щоб допомогти їм побачити правду. Існує приказка: «Будьте терплячі до мене, Бог ще не закінчив зі мною!» Якщо ми хочемо, щоб ця терпляча любов поширювалася на нас, ми неодмінно повинні поширювати її на інших. Іноді краще, якщо людині потрібні додаткові докази для того, щоб повірити, бо в кінцевому підсумку вона глибше переконана в правді. А дехто надто поспішає повірити, і згодом його віра може легко похитнутися. Кожен з нас має різні здібності до навчання, і ми повинні бути вдячні за те, що Бог дає достатньо доказів правди кожному, хто дійсно шукає Його. Він терплячий, але очікує, що ми зростатимемо після того, як Він ясно покаже нам правду. Хома увірував, коли отримав необхідні докази (R5236, 5237).

У Святому Письмі є ще одна згадка про апостола Хому. Це відбулося на березі Галілейського моря, коли після воскресіння Ісус з'явився Хомі й шістьом іншим апостолам і зробив чудо, дозволивши зловити багато риби (Ів. 21: 1-6). Ми можемо бути впевнені, що цей досвід дав Хомі додаткову силу віри.

Біблійні коментатори кажуть: «Хома сумнівався, щоб ми не мали сумнівів». Часто буває так, що ті, хто потребує більше доказів, щоб переконатися в правді, стають її найбільшими прихильниками. Це, безумовно, стосувалося й апостола Хоми, адже перекази про історію місіонерських подорожей Хоми показують його як надзвичайно активного й переконливого захисника Євангелія Христа. Він безстрашно йшов у такі безбожні землі, як Індія, Вавилонія та Персія, щоб сміливо проповідувати свого Господа. Вважається, що через це сміливе свідчення Хома був страчений за свою любов до Ісуса й Божого плану. Він справді був міцною підвалиною Церкви і здібним служителем як один із дванадцяти апостолів Агнця.

Він вийшов, і побачив митника, на ймення Левій, що сидів на митниці, та й промовив йому: Іди за Мною. І, покинувши все, той устав і пішов услід за Ним. Луки 5: 27, 28

Розділ 9

Апостол Матвій

На той час, коли Матвій був покликаний стати апостолом, він був успішним збирачем податків для римського уряду. У Матвія 10: 3 він назвав себе «митником» – так юдеї називали збирачів податків. Це вважалося ганебним заняттям і зрадницьким щодо ізраїльського народу. Саме тому юдеї зараховували збирачів податків до одного класу з грішниками, убивцями, злодіями та блудницями. Вони вважали, що кожен з їхніх братів, хто відбирає гроші в їхніх сімей і віддає жорстокому уряду, напевно, не є відданий своєму Богу. Збирачі податків були добре освіченими в грошових справах і дуже кмітливими діловими людьми, та іноді ставали нечесними й несправедливими. І хоча деякі митники, такі як Матвій, не були нечесними, юдеї дивилися на них як на ненависних грішників. Отож Матвій визнав у своєму Євангелії, що він був митником, і це свідчило про те, що він був покірною людиною. Не бажаючи створювати неправильного враження про своє минуле, він хотів показати перетворюючий вплив Господнього духа (1 Кор. 1: 26-29; R2260).

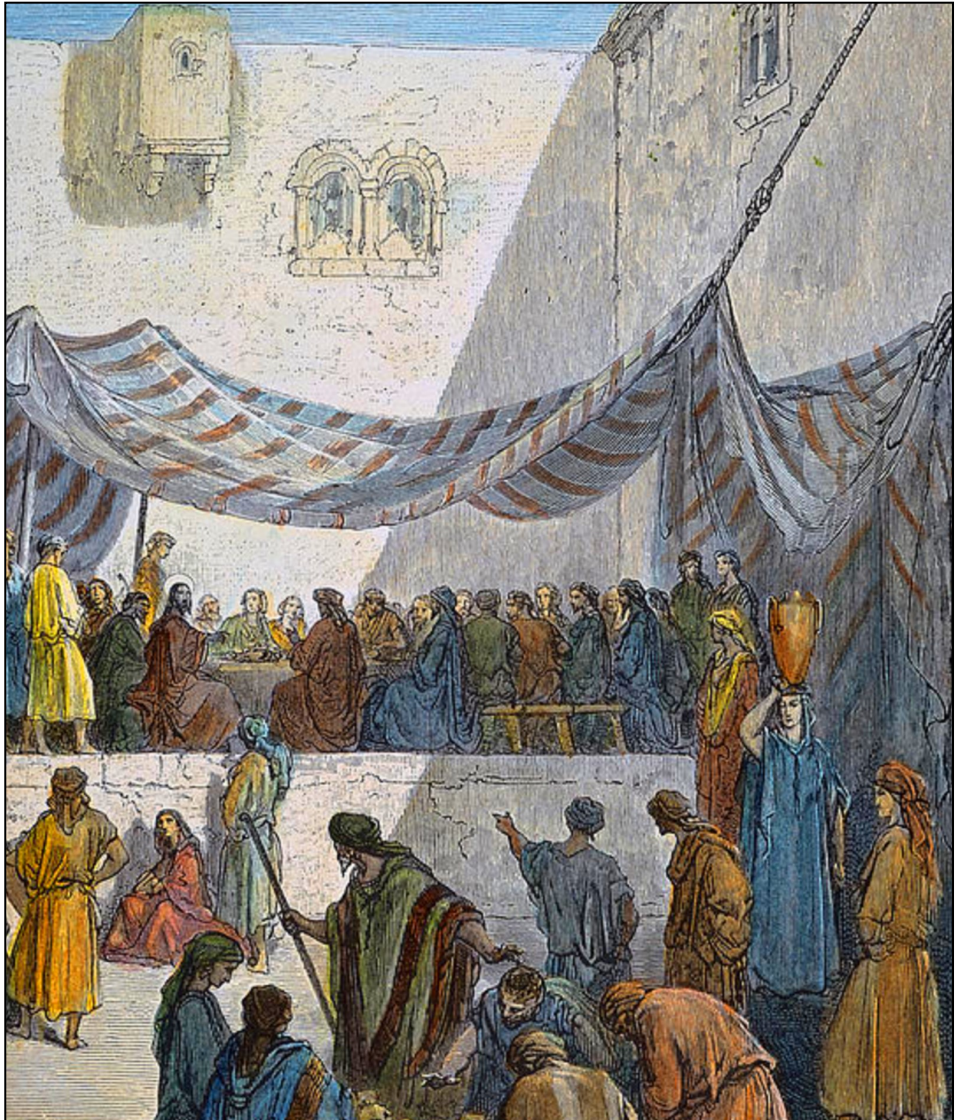
Коли Матвій був митником, його знали під іменем Левій (Лк. 5: 27). Але його почали називати Матвієм (що означає «дар Бога»), коли він відгукнувся на заклик стати апостолом. Батьком Матвія був Алфей, також відомий як Клеопа. Припускають, що Клеопа був тим самим учнем, який ішов з Ісусом дорогою до Еммаус після Його воскресіння. Мати Матвія, Марія, також була ученицею Ісуса й, мабуть, була близька до матері Ісуса, бо коли Ісус умер, обидві Марії були разом біля підніжжя хреста. Вона також була біля гробу Ісуса, коли виявилось, що Ісус зник (Ів. 19: 25; Мр. 16: 1). Один із братів Матвія, Яків Молодший, також був апостолом Ісуса. У Матвія був брат, Йосія, який, можливо, був учнем Ісуса, оскільки він згадується у зв'язку з тими ж подіями, немовби він був добре відомий серед братів (Мр. 15: 40).

Між Матвієм та Ісусом могли існувати родинні зв'язки. Стверджують, що мати Ісуса, Марія, і батько Матвія, Алфей, були сестрою й братом. Це робить Ісуса двоюрідним братом Матвія та Якова Молодшого. Якщо цей родинний зв'язок існував насправді, то Матвій знав Ісуса особисто ще до того, як був покликаний стати апостолом, і був знайомий з чудовим життям, характером і проповіданням Ісуса.

Капернаум був жвавим рибальським портом на Галілейському морі, й Ісус часто проповідував там численним мешканцям і купцям. Саме в Капернаумі жив і працював Матвій. На той час, коли Матвій був покликаний стати апостолом, Петро, Андрій, Яків та Іван уже були послідовниками Ісуса. Одного разу, коли Ісус проповідував у Капернаумі, а Матвій був зайнятий збором податків з юдеїв, Ісус підійшов до Матвія і сказав: *«Іди за мною»*. Яким схвилюваним і вшанованим, мабуть, відчував себе Матвій! Фарисеї завжди зверхньо дивилися на нього, коли проходили повз. Матвій, напевно, не раз думав про цю самовпевненість фарисеїв: *«Якщо це те, що означає бути релігійною людиною, то я не буду мати з цим нічого спільного!»* А люблячий характер Ісуса, навпаки, змусив Матвія побачити справжнє серце побожної людини. Матвій, напевно, подумав: *«Ця людина пропонує прощення й учнівство митникам і грішникам, таким як я. Звичайно, я піду за Ним»* (R2590-2591; R4587; Мр. 2: 13, 14).

Матвій був людиною впливовою й заможною, але як тільки Ісус покликав його, він не посоромився й захотів оголосити своїй родині, друзям і тим, хто мав таке ж заняття, як і він, про своє рішення залишити все й піти за Ісусом. Він улаштував у своєму домі бенкет і запросив їх усіх, щоб вони могли почути про його Спасителя й зазнати радості й благословення, які він відчув у своєму серці. Матвій був добрим, щедрим приятелем і гарним прикладом християнина, який свідчив їм про Ісуса (Мр. 2: 15). Не тільки він був готовий ділитися, але і його дружина підтримала його в цьому рішенні. Допомігши влаштувати таку гостину, вона засвідчила своє бажання допомогти Матвію всім, чим могла (R2591).

Оскільки на бенкет зібралися митники й грішники, фарисеї скористалися цією нагодою, щоб зганити Ісуса. Їхні серця завжди вишуквали недоліки. Але Ісус обернув усе так, щоб показати їм та іншим, що вони не такі святі, як про себе думають. Ісус їв із митниками й грішниками, тому що хотів підбадьорити їх і дати їм надію на Божу всепрощаючу благодать (Мр. 2: 16, 17). Але фарисеї все

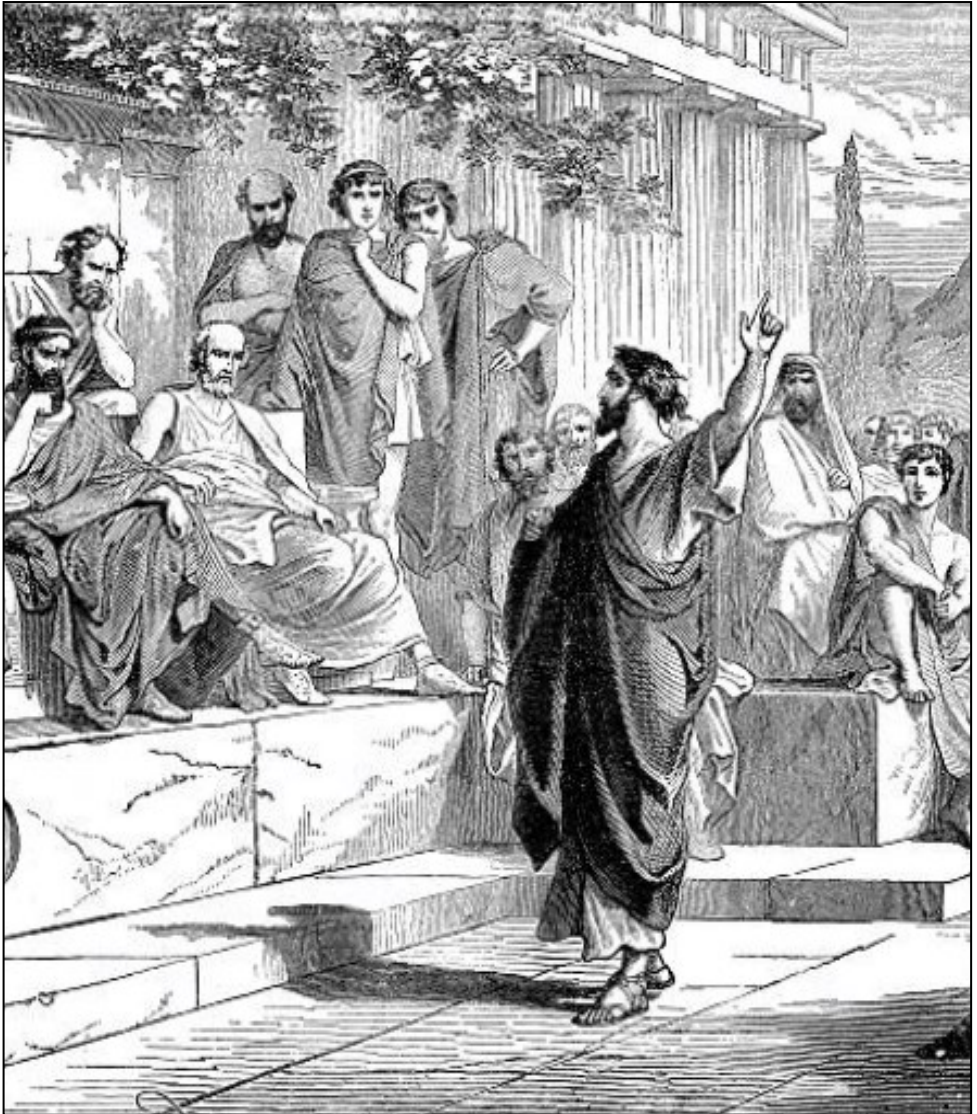

ще намагалися переконати людей, що Ісус нічим не кращий за грішника. Вони знову звинувачували Його, кажучи: «Учні Івана Христителя й ми, фарисеї, постимо. Хіба ми не більш релігійні й віддані, ніж Ти й Твої послідовники?» Ісус відповів: «Хіба постити можуть гості весільні, поки з ними ще є молодий? Він не завжди буде з ними, тому зараз саме час радіти й святкувати з ним» (Мр. 2: 18-20). Це була притча, яку фарисеї не могли зрозуміти, бо були засліплені своєю гордістю й зарозумілістю. Вихваляючись своїм постом, вони втратили з-перед очей саму його мету. Піст, або відмова від звичайної кількості їжі, – це метод виховання дисципліни й очищення розуму, щоб він міг роздумувати про Бога. Вони ж перетворили піст на ритуал і традицію, щоб відчувати себе святішими за інших. Коли хтось настільки задоволений собою, що не бачить власної гріховності й водночас критикує інших, його вважають лицеміром. Саме так Ісус називав пихатих книжників і фарисеїв.

Про Матвія не так багато написано в Євангеліях, окрім цих згадок. Історія свідчить, що Матвій служив юдеям у Галілеї та Юдеї близько п'ятнадцяти років після П'ятидесятниці або ж навіть до руйнування Єрусалиму. Мабуть, Матвій спрямовував своє служіння саме на юдеїв, оскільки його Євангеліє про земне служіння Христа цитує старозавітних пророків більше, ніж будь-яке з трьох інших Євангелій. Уміння Матвія вести записи зробило його здатним зібрати воєдино факти з життя Ісуса та згадки Старого Завіту про Нього. Щоб переконати юдеїв у тому, що Ісус має повноваження як їхній Цар, він доводив, що Ісус був Месією, цитуючи їхніх пророків. Для поган, які не були знайомі з Законом і Пророками, це не було аж так важливо (R1046).

Оскільки юдеї постійно цуралися послання Месії, і на Єрусалим прийшло пророче знищення, Матвій, кажуть, перебрався до Персії, де його послання приймали набагато краще. Однак остаточно проповідь Божого слова в цих язичницьких землях викликала ненависть у серцях правителів, і кажуть, що Матвій був страчений за проповідь Євангелія.

Служіння Матвія для Ісуса було служінням самозречення й несення хреста. Кожен, хто залишив би все й пішов за Ісусом, неодмінно жив би таким життям (2 Тим. 3: 12). Його писання показують його покру, ревність і любляче захоплення своїм Учителем. Матвій дійсно був гідний називатися одним із дванадцяти апостолів Агнца.

Розділ 10

Апостоли Яків Молодший, Юда Тадей і Симон Кананіт

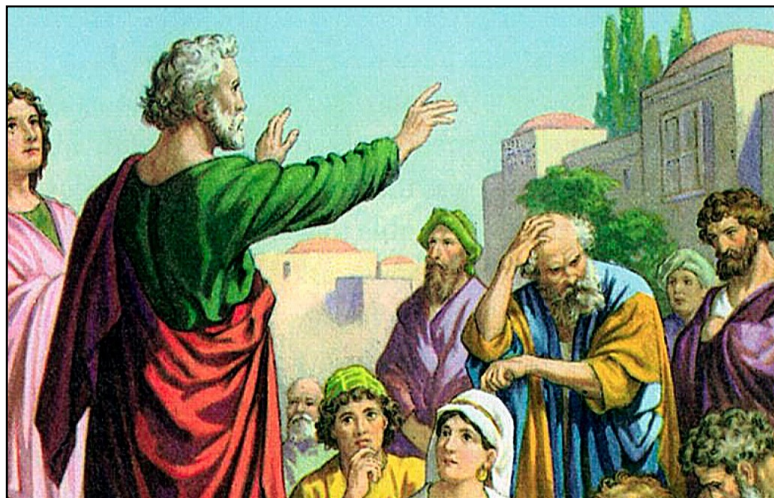
Яків Молодший був братом Матвія. Його сім'я жила в Капернаумі в Галілеї. Яків був наймолодшим сином Алфея та Марії. Його сім'я була дуже благословенна Божим Духом. Його мати й батько були вірними послідовниками Ісуса (Алфей також мав ім'я Клеопа – Лк. 24: 18 та Ів. 19: 25).

Про Якова Молодшого відомо небагато. Інформація, передана багатовіковими переказами, стверджує, що він був релігійним зилотом ще до того, як був покликаний стати апостолом. Однак перекази є сумнівними, якщо вони не підкріплені Святим Письмом. Зилоти за часів Ісуса – це бунтівні юдеї, які виступали проти римської влади за її напад на Ізраїль. Остаточно зилоти вдалися до насилля проти римлян, але це насилля мало місце вже після того, як Яків полишив цей шлях і пішов за Христом. Якщо Яків був зилотом, то він мав би дуже обурюватися, що Матвій став митником, який збирав податки з юдеїв, щоб віддавати їх ненависному римському уряду.

Яків Молодший написав послання Якова, яке підкреслює рівновагу віри й діл у житті християнина. «*Віра без діл – мертва*» (Як. 2: 17). Ми можемо багато чого дізнатися про Якова Молодшого, читаючи його практичні й мудрі поради щодо розвитку характеру (дивіться «Біблійний коментар» до Послання Якова).

Ще одна інформація про Якова, яка дійшла до нас через перекази, полягає в тому, що він, можливо, вирушив до Іспанії, щоб проповідувати тамтешнім юдеям, які перебували в неволі. Кажуть, що потім він повернувся до Єрусалиму, де був каменований за проповідування Ісуса юдеям.

Чи був Яків Молодший зилотом, перш ніж піти за Христом, чи він був убитий за ім'я свого Учителя – невідомо. Але, безперечно, він мусив бути міцною опорою для своїх братів у ранній Церкві.

Привілей називатися апостолом і бути свідком життя, смерті й воскресіння Господа зробив його здібним учителем для своїх братів-християн. Хоча ми мало знаємо про нього, нам відомо, що Господь обрав Якова Молодшого бути апостолом. Ісус любив його й молився за нього (Ів. 17: 11-12).

Ще один апостол, про якого мало відомо, – Юда Тадей. Його не слід плутати з Юдою Іскаріотським, який зрадив Ісуса. Юда Тадей, напевно, мав зовсім інший характер, ніж Юда Іскаріотський, адже Юда Тадей (також відомий як Леввій – *див. пер. Куліша*) означає «милий серцю».

У Новому Завіті є дуже мало згадок про Юду Тадея, окрім тих, у яких міститься перелік апостолів. Коли апостоли розділяли з Ісусом останню Пасху (Ів. 14: 22), Юда Тадей запитав Ісуса: «Що то, Господи, що Ти нам об'явитися маєш, а не світові?» Ісус відповів Юді та іншим апостолам: «Хто по-справжньому любить Мене й дотримується заповідей Мого Отця, той зрозуміє Мої слова». Ісус відкривав Себе і Свою місію тільки покірним серцям. «Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити [і розуміти] Бога» (Мт. 5: 8; R5149). Ісус також хотів, щоб апостоли знали, що Він і Його Отець завжди будуть поруч з ними, будуть скеровувати й захищати їх (Ів. 14: 23). Ісус утішав Юду Тадея та

інших апостолів, бо знав, що наступного дня Він уже не буде з ними, а буде відданий на смерть.

В одному з віршів, де Юда згадується як апостол, йдеться про нього як про сина Якова (Лк. 6: 16). Ймовірно, це був апостол Яків, брат апостола Івана, які були синами Зеведея. Він не міг бути сином Якова Молодшого або Якова, молодшого брата Ісуса, оскільки обидва були занадто молодими, щоб мати дитину віку апостола. Отже, якщо Юда – син апостола Якова Старшого, то Зеведей був його дідом, а Іван – дядьком. Крім того, оскільки батько Юди був двоюрідним братом Ісуса, це робить Юду родичом Ісуса. Очевидно, що й сьогодні Небесний Отець часто покликає до учнівства когось із родини. Це повинно заохочувати нас свідчити іншим членам наших родин, які ще не прийняли послання Правди.

Юда Тадей є автором послання Юди (Р3044:4). Ми пам'ятаємо слова Ісуса, звернені до Юди: «Хто по-справжньому любить Мене і дотримується заповідей Мого Отця, той зрозуміє Мої слова». Саме це є темою Послання Юди, де він заохочує послідовників Ісуса берегти себе в Божій любові, дотримуючись Божих слів. Це дуже коротка, але яскрава книга Біблії.

Історія Вірменської Церкви стверджує, що саме апостоли Юда й Нафанаїл проповідували в цій країні. Зрештою, Вірменія стала першою країною, яка проголосила християнство своєю національною релігією в 301 році н. е. Та хоча християнство й стало їхньою національною релігією, на початку вірменські правителі були розлючені проповіддю Юди й Нафанаїла, і вони несуть відповідальність за їхню смерть.

Правдива ця історія чи ні, апостол Юда був вірним слугою Господа, адже він зарахований до інших вірних апостолів як такий, що отримав дари святого Духа в П'ятидесятницю (Дії 1: 13). Господь благословив лише тих, хто міг би мудро використовувати ці дари, бо вони були дані апостолам для заснування ранньої Церкви по всій землі. Як апостол, якого любив і за якого молився Учитель, Юда був вірний своїм обов'язкам.

Також вірним апостолом, про якого дуже мало записано у Святому Письмі, є Симон Кананіт. Кананіт правильніше перекладено як «зилот» (Лк. 6: 15; Дії 1: 13). Як було сказано раніше, зилот – це патріотично налаштований юдей, готовий виступити проти римської влади. Але оскільки зилот також був фанатиком і в кінці вдавався до насильства, то Симон мав би залишити цю

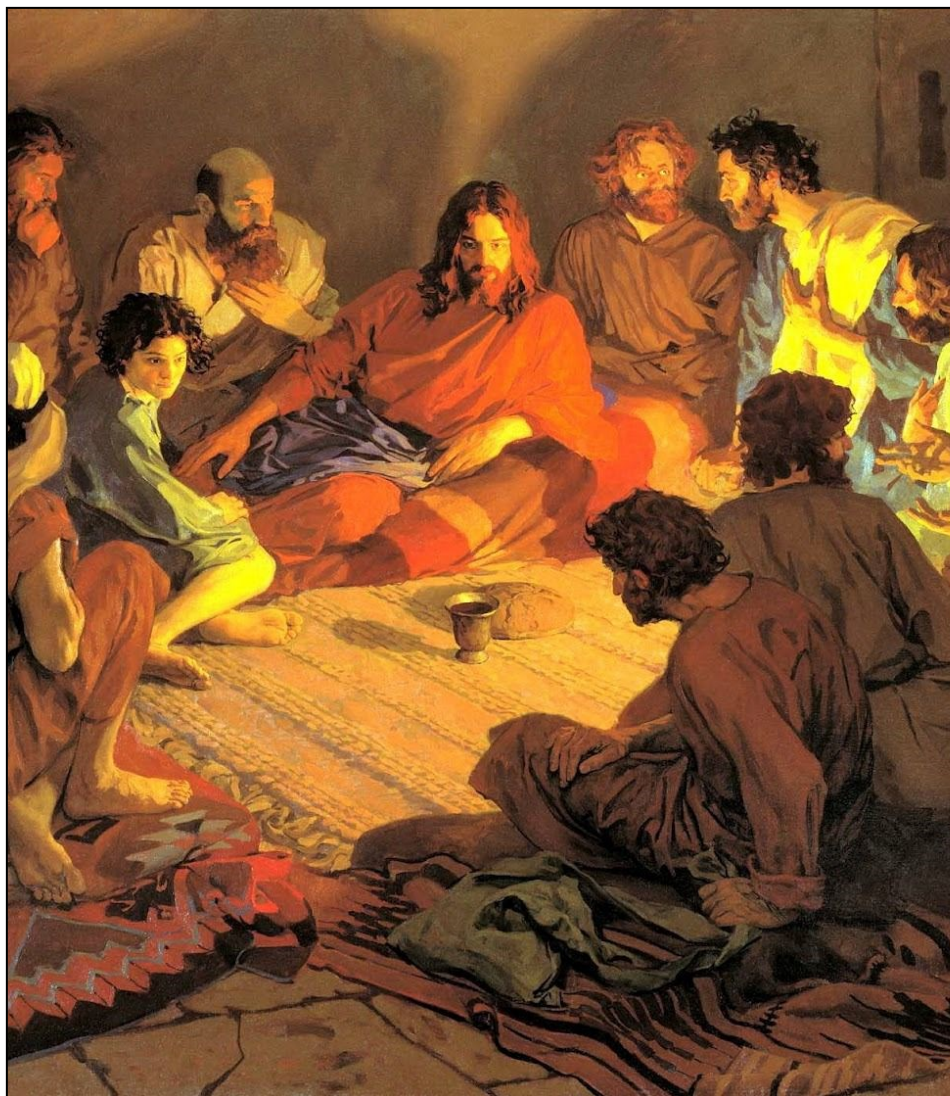

справу, коли покинув усе, щоб слідувати за Ісусом. Ісус ніколи не проповідував насильства (Мт. 5: 39, 43-44; 26: 52).

Стверджується, що Симон був убитий за Христа і що перед тим він проповідував аж в Англії. Але знову ж таки, якщо про це не написано у Святому Письмі, ми не впевнені, чи це правда. Але в одному ми впевнені, що Симон разом з іншими апостолами був свідком чудес і навчань Ісуса, а також чуда Його воскресіння. Вони були з Ним на останній Пасхальній вечері та в Гефсиманському саду. Вони мали бути присутніми в той час, коли Ісус з'явився Хомі (Ів. 20: 26). Усі вони, крім Юди, отримали святий Дух у П'ятидесятницю, і всі були послані як свідки Христового Євангелія по всій землі (Дії 1: 8, 13).

Називатися апостолом було привілеєм, і всі троє отримали цей титул, що означає «посланий». Кожен із цих трьох мав особливі повноваження, дані їм для заснування ранньої Церкви. Бог не міг би обрати для Ісуса когось невідповідного до того, щоб бути вибраним апостолом. Без сумніву, Божою силою і благодаттю Яків Молодший, Юда Тадей і Симон Кананіт були міцними підвалинами Церкви й вірними своєму покликанню як апостоли Агнця.

Промовивши це, затривожився духом Ісус, і освідчив, говорячи: Поправді, поправді кажу вам, що один із вас видасть Мене! І озиралися учні один на одного, непевними будши, про кого Він каже... Ісус же відказує: це той, кому, умочивши, подам Я куска. І, вмочивши куска, подав синові Симона, Юді Іскаріотському. За тим же куском тоді в нього ввійшов сатана. А Ісус йому каже: що ти робиш, роби швидше. Івана 13: 21-27

Розділ 11

Апостол Юда Іскаріотський

Юда Іскаріотський походив з Південної Палестини в Юдеї, тоді як інші одинадцять апостолів Ісуса були галілеянами. Ім'я Юда означає «похвала». Через це вважається, що його мати й батько, Симон Іскаріотський, були віруючими юдеями.

Ймовірно, Юду привернула до його Учителя проповідь Івана Христителя. Його серце було готове прийняти вчення Ісуса, адже Іван вказував шлях до прийдешнього Царства й Месії. Разом з іншими апостолами Юда був покликаний іти слідами Ісуса, розділити Його страждання й самозречення. Юда разом з іншими проповідував Царство, зцілював хворих і виганяв демонів силою Божого святого Духа. Юда мав привілей постійно перебувати зі своїм Спасителем протягом трьох з половиною років. Він був свідком чистоти життя Ісуса, Його вірності й слухняності Небесному Отцю (Мт. 10: 5-8).

Інші апостоли та Ісус розпізнали в Юді гарні ділові якості й доручили йому розпоряджатися їхньою скарбничкою. Ісус і Його апостоли не мали часу працювати. Вони повинні були присвятити весь свій час проповідуванню Царства, і тому деякі з послідовників Ісуса добровільно жертвували гроші, щоб підтримати їх фінансово (Лк. 8: 1-3). Юда, ймовірно, спочатку заслугував повної довіри, відповідаючи за скарбничку й виконуючи свій обов'язок іти і проповідувати Царство.

Усі апостоли мали однакові привілеї й особливе керівництво святого Духа, усі були випробувані на вірність Ісусу, і всі, крім Юди, підкорилися цим випробуванням. Юда, мабуть, мав певні очікування щодо того, що його Господь мав би зробити для встановлення Царства. Він думав, що незабаром Ісус змусить політичних керівників Ізраїлю виступити проти римської влади, і Ізраїль буде під командуванням Христа. «Тоді, – можливо, думав він, – я буду більше, ніж просто скарбником цієї скромної,

зневаженої громадки послідовників Ісуса. Я буду скарбником великого й могутнього царства!» Але з часом Юда побачив, що його амбіції зазнали краху, коли Ісус неодноразово казав, що його віддадуть на смерть.

Любов Юди до Ісуса й відданість йому були випробовувані щораз більше, і незабаром у ньому проросло насіння сваволі. З часом воно, мабуть, заволоділо всім його характером, оскільки Юда став нетерплячим до люблячого, покірного характеру Ісусової місії. «Чому б Ісусу, маючи у своєму розпорядженні всю владу всесвіту, – мабуть, думав він, – не використати її перед лицем більшого числа людей, щоб усі могли побачити його могутність і вищість?» Але кожне чудо Ісуса продовжувало здійснюватися в тихий, смиренний спосіб. Юда не слухав, коли Ісус пояснював, що «Син Людський» повинен померти і що його Царство не з цього світу. Він пояснив, що колись повернеться, щоб діяти як воєначальник, але не зараз. Інші апостоли теж не зовсім розуміли це, але вони підкорили свою волю Ісусу й вірили, що він виконує волю Бога, свого Отця (R4487).

У цьому є важливий урок для молодих християн сьогодні. Чи не були ми незадоволені, коли наші батьки не дозволяли нам робити щось по-своєму? Є два шляхи вирішення цієї ситуації. Один спосіб – продовжувати злитися, сперечатися з ними, а потім робити все по-своєму, незважаючи на їхні бажання. Інший спосіб вирішити розбіжності з батьками – підкоритися їм і терпляче вірити, що вони мудріші за нас. Перший спосіб називається бунтом, а другий – послухом. Як ви думаєте, яким із них задоволений Господь?

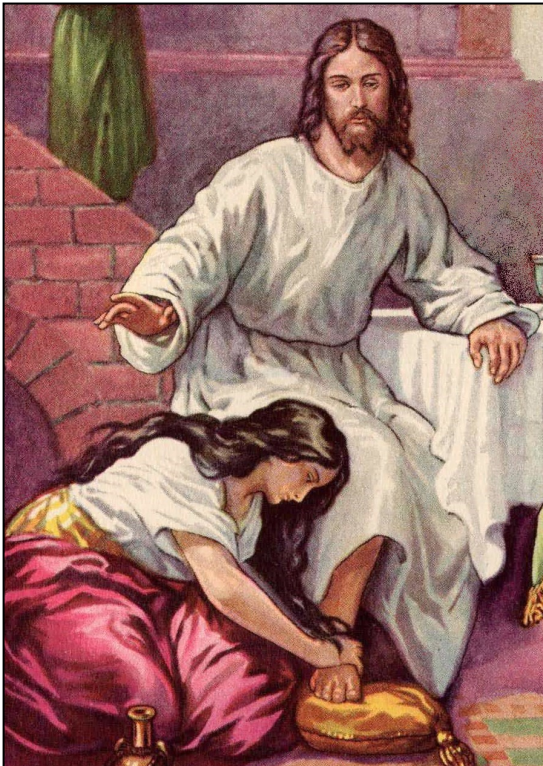
Юда був бунтівним і був поганим прикладом.

Чим більше часу минало, тим більше Юда утверджувався у сваволі. Його, мабуть, дратувало те, що рік за роком лише невелика кількість людей вірила в Ісуса. Поволі він почав виношувати план, який би здійснив його сподівання. Так йому здавалося.

Юда, мабуть, думав про скарбничку як про засіб для втілення своїх планів. Він настільки захопився гришми, що за шість днів до

розп'яття Ісуса докорив Йому за те, що Ісус дозволив Марії вилити на Його голову дорогоцінне миро. Юда вигукнув: «Яке марнотратство! Це миро можна було б продати за річну платню й роздати бідним!» Як неправильно було Юді критикувати цю милу жертву Марії. І як удвічі неправильно було критикувати свого Учителя перед усіма Його послідовниками. Він навіть змусив деяких інших приєднатися до цієї критики. У відповідь Ісус докорив йому, сказавши: *«Залишіть її... [вона] заздалегідь намастила Моє тіло на похорон!»* Удавана турбота Юди про бідних насправді була жадібністю до свого гаманця (Мт. 26: 7-12; Ів. 12: 3-8). Любов до грошей завела Юду в пастку, і його любов до Господа опинилася під сумнівом (1 Тим. 6: 10; R5552).

Остання подія в житті Юди довела, що він більше не жив для того, щоб служити Господу Ісусу. Його більше не надихав Господь Ісус, а надихав князь зла, сатана (Ів. 13: 2). Після випадку з Марією

Юда пішов до первосвященників, які вже готували змову, щоб позбутися Ісуса, і сказав: *«Що хочете дати мені, і я вам Його видам?»* Вони домовилися заплатити йому тридцять срібняків. Про це було пророцтво в Захарії 11: 12-13.

З цього часу Юда шукав можливості зрадити Ісуса (Мт. 26: 14-16). Тож коли настала ніч Пасхи, Ісус сказав Своїм апостолам: *«Один із вас видасть Мене ...Один з-поміж вас, який споживає зо Мною, видасть Мене».*

Незважаючи на всі ці численні підказки, інші апостоли не знали про зраду Юди (Ів. 13: 26-29). Коли хтось розділяв трапезу з іншим, це означало обітницю довіри і дружби. Для Юди розділити трапезу з Ісусом, а потім виявитися зрадником, було б дуже серйозною провиною.

Саме після цього Ісус сказав Юді, щоб він залишив їх і займався своїми злими справами. Юда вийшов і пішов прямо до первосвященників. Ісус був у Гефсиманському саду, коли Юда привів натовп священників, слуг і старших народу до свого Учителя. Юда підійшов до Ісуса і сказав: *«Радій, Учителю!»* – і поцілував Його. Навіть тоді Юда вважав Ісуса своїм Учителем і, ймовірно, думав, що вся ця подія – це спосіб змусити Ісуса взяти владу в Свої руки. Але натовп схопив Ісуса й повів, щоб Його розп'яли. Коли Юда побачив, що він накоїв, і що його плани провалилися, наступного ранку він знову прийшов до первосвященників і сказав: *«Я згрішив, невинну кров видавши»*. А вони сказали: *«А нам що до того? Дивись собі сам!»* Юда кинув срібняки, пішов і повісився на дереві.

Чи розкався Юда у своєму злочині? Про це знає тільки Бог. Усе, що ми можемо зробити, це судити про вчинки Юди й засвоювати уроки з його досвіду для нашого власного характеру. Він

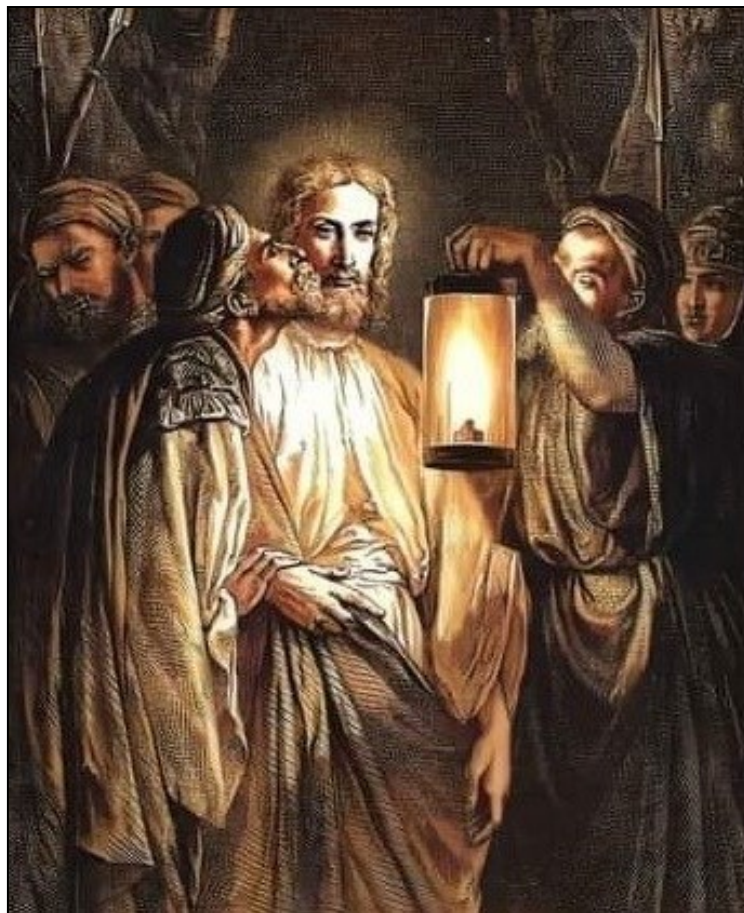

ніколи не вигукнув до свого Учителя: «Господи, прости! Пробач, я був такий неправий!» Ні, натомість він пішов до своїх спільників у злочині, первосвященників, які не могли дати прощення. Він не пішов до своїх братів і не попросив у них пробачення та допомоги, щоб повернутися від своїх гріхів. Коли апостол Петро згрішив, тричі відкрішившись від Господа, він сми-

ренно повернувся до своїх братів і намагався виправити свій поганий учинок. Юда ж вирішив, що єдиний вихід – самогубство (Мт. 27: 3-10). Він не думав про особливу підтримку святого Духа, наданого йому, ні про те, якою втратою для Господньої справи буде його смерть (Мт. 13: 11, 12). Він розірвав свою угоду самозречення, несення хреста й наслідування Ісуса. Замість цього він покінчив життя самогубством (R5452-5453).

У житті Юди ми бачимо дуже важливий аспект Божого закону любові. Кожна людина вільна вирішувати, буде вона слухатися Бога, чи ні. Це називається «вільним моральним вибором». Бог не втручається, якщо хтось хоче стати на шлях зла, а дозволяє людині проявляти свій справжній характер у кожній справі. Якби Бог втручався, людина була б слухняною лише тому, що її змусили, а не тому, що вона любить Бога і Його волю. Тому Бог дозволяє нам усім бути випробуваними, але під час випробування дає нам застереження й шляхи, як уникнути випробувань і спокус (1 Кор. 10: 13).

У випадку з Юдою Ісус запропонував йому багато можливостей для покаяння. Ісус був лагідним і великодушним до Юди аж до його останнього вчинку, коли той зрадив Ісуса поцілунком (Мт. 26: 49-50). У Юди все ще був вибір: просити прощення у свого Учителя чи ні. Ми повинні взяти до серця урок цієї лагідної манери Ісуса, коли маємо справу з тими, хто нам протистоїть. Ми повинні пам'ятати, що ми не є судьями сердець наших братів. І Петро, і Юда протистояли Господу, але Ісус був люблячим і терпеливим до них. Він намагався допомогти їм повернутися до згоди з Богом. Бог дозволив Петру відступити від віри на деякий час лише для того, щоб дати йому урок його немічної плоті.

Деякі з наших співбратів-християн також можуть далеко відійти від Господа, але все ж таки надія є до кінця. Давайте всі разом зробимо все можливе, щоб допомогти нашим братам, а суд і уроки їхнього життя залишмо Господу (Мт. 7: 1-5).

Юда Іскаріотський мав усі можливості очиститися Правдою й бути корисним у Господній справі, але замість цього він став слугою сатани. Ісус сказав, що з дванадцяти апостолів, яких дав Йому Небесний Отець, жоден не був втрачений, окрім «сина погібелі», Юди. Ісус також сказав: *«Горе тому чоловікові, що видасть Людського Сина! Було б краще йому, коли б той чоловік не родився»* (Мт. 26: 24; Ів. 6: 70). Юда відмовився від привілею бути вірним послідовником Ісуса – тим, хто був би гідний називатися одним із дванадцяти апостолів Агнца. Хоча ми вчимося з життя Юди Іскаріотського, ми не можемо назвати його тим, хто є міцною підвалиною для Церкви. Натомість, почесне місце, яке він мав би займати, будучи частиною Месії, зайняв інший.

Нехай пустою стане мешкання його, і нехай пожильця в нім не буде. А служіння його забере нехай інший. Дії 1: 20

Розділ 12

Вибір заміни для зрадника

Після воскресіння й вознесіння Господа Ісуса одинадцять вірних апостолів, а також близько ста учнів Ісуса зібралися в горішній кімнаті в Єрусалимі, сподіваючись обіцяного благословення святого Духа (Дії 1: 4-15). Під час цього очікування апостол Петро згадав пророцтва про Юду в книзі Псалмів: *«Нехай пустою стане мешкання його, і нехай пожильця в нім не буде. А служіння [обов'язки наглядача] його забере нехай інший»* (Дії 1: 20). На основі цього Петро наполіг, щоб брати вибрали з-поміж вірних послідовників Ісуса заміну зраднику Юді.

Цією заміною мав би стати віруючий, який був свідком життя й воскресіння Господа. Вони вибрали з-поміж себе двох гідних християн, Юста* та Маттія, і помолилися, щоб Отець благословив того, ким Він хоче замінити Юду. *«І дали жеребки їм, і впав жеребок на Маттія, і він зарахований був до одинадцятьох апостолів»* (Дії 1: 21-26).

Маттій, безумовно, був для ранньої Церкви гарним прикладом вірності. Знаємо, що він був юдеєм, тому що поклик Церкви ще не поширився на поган. Ймовірно, він походив з віруючої юдейської сім'ї, адже його ім'я означає «дар Єгови». Цілком можливо, що раніше він був послідовником Івана Христителя, бо Петро відзначив це як одну з якостей, яку вони шукали в цій заміні (Дії 1: 21, 22). Судячи з цих якостей, цілком ймовірно, що він був одним із 70 учнів, яких Ісус послав проповідувати силою святого Духа (Лк. 10: 1). Маттій мав бути

*Можливо, що Юст – це той самий Варнава, також названий Йосипом у Діях 4: 36. Йосип – це той самий «Йосип, що Варсавою зветься, і що Юстом був названий» у Діях 1: 23. Більше про Варнаву буде написано в наступному розділі, де мова йтиме про апостола Павла.

дуже відповідальним та енергійним прикладом віруючого, інакше його не обрали б на таке почесне місце серед братів.

Хоча Маттій, як гарний приклад християнина, був цілком відповідним, щоб замінити Юду, а апостоли у своїй ревності намагалися виконати Божу волю, з багатьох причин вони помилилися, випередивши Господа. Однією з причин було те, що Ісус просто сказав їм залишатися в Єрусалимі й «чекати обітниці Отчої». Він не наказував їм брати справи такої великої ваги для Церкви у свої руки. Іншою причиною було те, що вони ще не прийняли святого Духа, який би дав їм більшу мудрість у таких справах. Зрештою, Петро мав би знати з багатьох уроків свого подорожування з Господом, що йому варто остерігатися своєї схильності спочатку діяти, а лише потім думати про наслідки. Йому треба було зважати на свою поспішну вдачу. Хоча Небесний Отець і цінував ревність їхніх сердець, Він зігнував їхню помилку й дозволив часу показати їм, що Він цілком здатний Сам вибрати апостола замість Юди (R549-552).

У Єгови був інший план, і Він готував знаряддя Свого власного вибору – Савла з Тарсу. Але чому Савла? Апостоли ніколи б не обрали його! Його знали як одного з найнаполегливіших переслідувачів Церкви, і він навіть підтримав каменування їхнього улюбленого Степана! (Дії 7: 57-60). Бог показав ранній Церкві й усім віруючим, що Він може взяти повного запалу, але введеного в оману Савла і Своїм святим Духом зробити його найвідомішим із дванадцяти апостолів (1 Кор. 1: 26-29; 2 Кор. 11: 5). Про вірного апостола Павла багато відомо з Писання, і його навернення та життя будуть детально описані в наступному розділі.

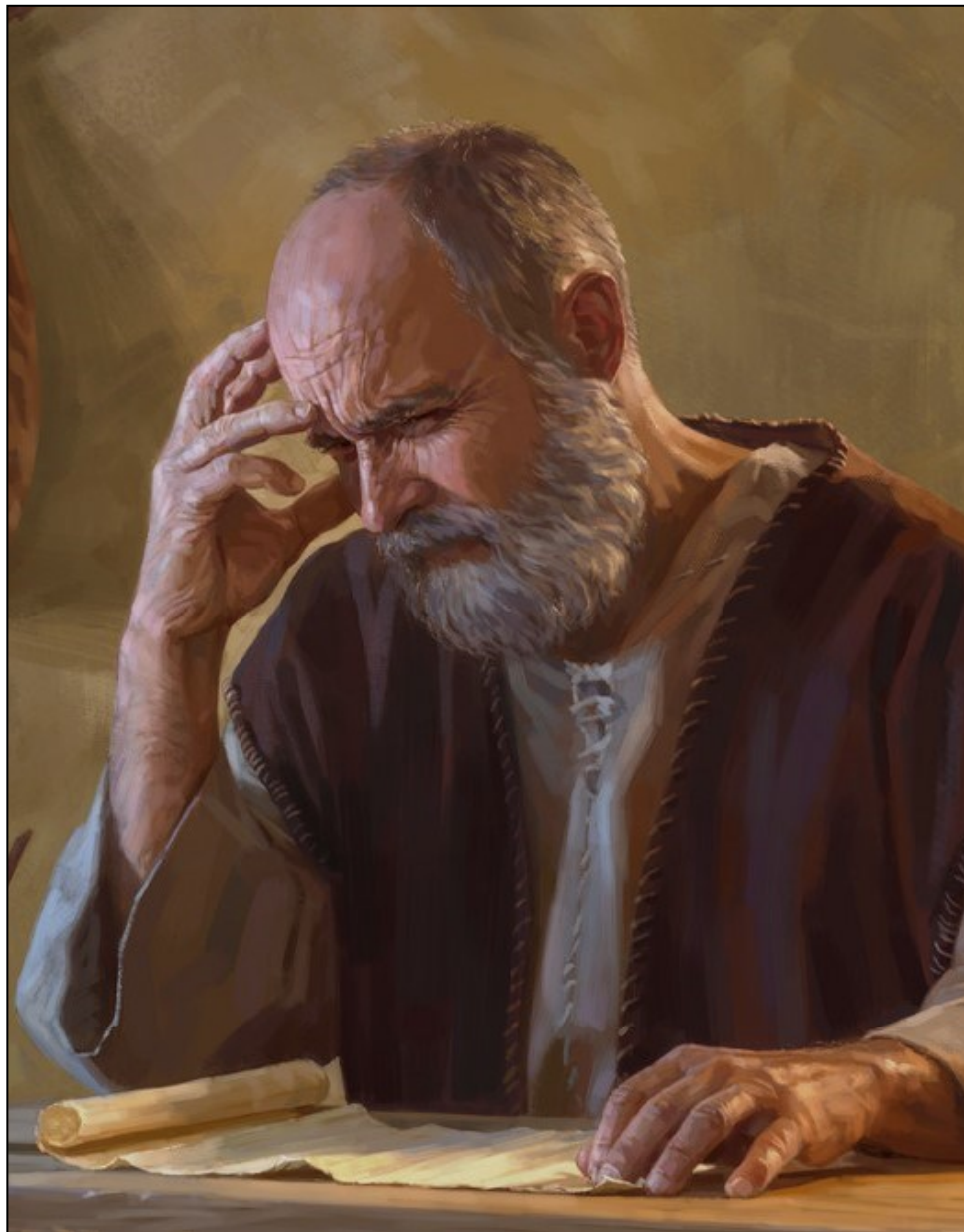
А що ж Маттій? Коли він побачив, що Бог не благословив його на апостольство замість Юди, чи став він заздрити чи ображатися й боротися за своє право бути апостолом? Чи він із роздратуванням кинувся геть і залишив Господню черідку? Ймовірно, ні, бо історія стверджує, що він був дуже активним у свідченні Євангелія. Усі християни повинні взяти урок з цього

смиренного люблячого духа, який радів з особливих благословень інших. У 1 Коринтян 13: 4 читаємо, що любов не заздрить. Той факт, що інші обрали Маттія замість Юди, свідчить про його характер, повний любові до Господа та Його братів.

Перекази свідчать, що Маттій допомагав поширювати Євангеліє у Вірменії, а також в Ефіопії. Вважається, що він був ув'язнений та осліплений ефіопами, а потім був врятований апостолом Андрієм. Історики вважають, що остання місія Маттія відбулася в Єрусалимі, де він був каменованій за своє служіння Ісусу.

Ми пам'ятаємо, що Маттій та Юст були присутні разом зі 120 учнями, зібраними в горшній кімнаті, які прийняли святий Дух у П'ятидесятницю. Писання свідчить, що Маттій та Юст мали велику повагу серед одинадцяти вірних апостолів, і хоча вони не були зараховані до числа дванадцяти апостолів, Церква може шанувати їх як вірних послідовників Агнца.

А життя моє змалку, що спочатку точилося в Єрусалимі серед народу мого, знають усі юдеї, які відають здавна мене, аби тільки схотіли засвідчити, що я жив фарисеєм за найдокладнішою сектою нашої віри. Дії 26: 4, 5

Розділ 13

Апостол Павло

Апостол Павло – найвидатніший з усіх апостолів. Як зазначалося в попередньому розділі, він був безпосередньо обраний Богом, щоб замінити зрадника Юду. Коли ми читаємо про дивовижний досвід і благословення, дані апостолу Павлу, ми повинні думати про те, що втратив Юда, не будучи вірним і слухняним. Писання говорить, що якщо ми постійно марнуємо наші благословення, Господь забере їх і віддасть іншому, хто буде їх цінувати (Мт. 25: 28; Лк. 19: 24). Павло був відомий також як Савл із Тарсу. Його батько був заможним римським громадянином, а ім'я Павло частіше вживали в Римі. Його сім'я була глибоко юдейською й належала до релігійних фарисеїв. Савл отримав гарну освіту в релігійній школі, яку відвідували лише сини багатих. Савл мав переваги у всіх відношеннях: він був добре освічений, заможний, надзвичайно релігійний і шанований своєю сім'єю та співвітчизниками (Дії 22: 3).

Оскільки Савл був надзвичайно відданим юдеєм, він служив Богу з усією ревністю й любов'ю, на яку був здатний. Але ця ревність не ґрунтувалася на знанні Божої мудрості (Рим. 10: 2, 3). Він думав, що догоджав Богу, коли жорстоко переслідував християн-юдеїв за те, що за Законом вважалося «єрессю» і каралося смертю. Він був відповідальним за наказ каменувати християнського учня Степана.

Останнім із переслідувань, вчинених Савлом, був наказ судити християн Дамаску в Єрусалимі. Савл вирушив із загоном, ймовірно, воїнів та інших релігійних чоловіків, дорогою до Дамаску, щоб привести до Єрусалиму тих, кого вони вважали ненависними християнами. Але по дорозі з ним трапилася найбільш дивовижна подія, коли-небудь відома людям, – подія, яка назавжди змінила його життя! (R550)

Під час подорожі Савла, приблизно опівдні, його загін раптом осяяло світло, яскравіше за сонце. Савл та інші впали на землю. Почувся голос: «Савле, Савле, чому ти Мене переслідуєш?» Савл

запитав: «Хто ти, Господи?» Голос відповів: «Я Ісус, що Його переслідуєш ти». Савл промовив: «Чого, Господи, хочеш, щоб я вчинив?» Ісус відповів: «Уставай та до міста подайся, а там тобі скажуть, що маєш робити». Савл не тільки почув голос Ісуса, але й побачив Ісуса в Його славі як Божественну, Безсмертну Духовну Істоту! (1 Кор. 15: 8). Інші апостоли бачили Ісуса воскреслим, але вони не бачили Його як Божественного Духа. Ісус обирав і приймав різний вигляд, щоб з'являтися іншим і щоб вони не злякалися. Інші чоловіки, які йшли з Савлом, не бачили Ісуса, лише чули голос.

Яскравість цього видіння осліпила очі Савла, але відкрила його розум. Коли Ісус сказав Савлові: «Чому ти Мене переслідуєш?» – Він мав на увазі: «Савле, чому ти переслідуєш тих, хто вірить у Ме-

не?» Але чому Ісус прийшов саме до такого чоловіка, як Савл із Тарсу, який переслідував аж до смерті Його послідовників? Чому Він просто не віднісся з повагою до бажання апостолів і не зробив Маттія апостолом замість Юди? Бог хотів зробити Савла чудовим прикладом, щоб показати, що Він може взяти того, кого найбільше бояться, і змінити його заблудле серце на одне з найбільш люблячих і милосердних! (1 Кор. 1: 26-29). Бог також хотів показати, як Він може підготувати таку людину ще до її народження та наділити її якостями й перевагами, необхідними для виконання праці великого апостола (Гал. 1: 15). Ще до народження Савла його сім'я була заможною, освіченою та релігійною. Його батько був фарисеєм, і тому Савл став фарисеєм. Обидва були знайомі з Божим Законом краще, ніж більшість людей. Ці якості природно мали зробити Савла дуже корисним у поширенні Євангелія серед юдеїв. Але тоді Савлу потрібно було б прийняти заклик залишити все й піти за Христом. Бог не змушував Савла щось робити. Савл повинен був зробити вибір сам (Дії 9: 1-8).

У супроводі своїх супутників Савл вирушив до Дамаску, як і казав Ісус. Там він постив і ревно молився, щоб Господь показав йому, що робити. Савл не плакав і не казав: «О бідолашний, я втрапив зір!» Ні, він покійно чекав на вказівку Господа. І тоді він отримав видіння, що до нього прийде чоловік на ім'я Ананій і поверне йому зір. У цей же час видіння отримав також Ананій, вірний учень Ісуса. Господь сказав: «Ананію, устань і йди до дому Юди, бо там молиться чоловік з Тарсу, на ім'я Савл. Піди й відкрий йому очі». Ананій відказав: «Господи, це ж той чоловік, що переслідує святих в Єрусалимі!» Господь же відповів: *«Йди, бо для Мене посудина вибрана він, щоб носити Ім'я Моє перед народами, і царями, і синами Ізраїлю. Бо Я покажу йому, скільки має він витерпіти за Ім'я Моє»*. І Ананій зробив так, як сказав Господь. Він, не гаючись, пішов до Савла і, поклавши на нього руки, сказав: *«Савле, брате, Господь Ісус... послав ось мене, щоб став ти видючий і наповнився Духа святого»*. У ту ж мить ніби луска відпала з очей Савла, і він майже повністю прозрів. Тоді він встав і

охрестився. Савл був готовий служити Господу й багато постраждати за Його Ім'я (Дії 9: 10-20).

Савл негайно почав проповідувати в Дамаску, проголошуючи ім'я Ісуса в синагогах, кажучи: «Він – Божий Син!» Усі були ворожені, почувши, як Савл, переслідувач християн, проповідує саме те ім'я, яке зневажав. Невдовзі первосвященники Дамаску стали ненавидіти Савла й задумали його вбити. Але християни допомогли йому втекти з міста й повернутися до Єрусалиму.

Коли Савл прибув до Єрусалиму, він намагався працювати поруч з іншими християнами, але вони боялися цього гонителя, який засудив на смерть їхнього улюбленого Степана! Тоді Господь послав Свого учня Варнаву*, щоб той став на захист Савла. Варнава пояснив усе, що сталося з Савлом, і про те, яку дивовижну зміну зробив у ньому Господь. Він показав, що Савл був настільки ревним свідком Ісуса, що його мало не вбили. Тоді християни в Єрусалимі зрозуміли й прийняли Савла до своєї спільноти. Вони стали свідками великої сили Всемогутнього Бога!

Але уявіть, що відчули рідні та друзі Савла, коли побачили його навернення. Вони сприйняли цю Божу силу як силу сатани, що заволоділа їхнім улюбленим Савлом. «Якою ганьбою ти є для святого народу Ізраїлю!» – думали вони. Потім Савла переслідувала його сім'я, і все, що він мав як фарисей і син заможної людини, у нього забрали. Савл залишився людиною без честі у своїй сім'ї та країні, і він перейшов від багатства до бідності заради Христа (Дії 9: 19-30; R4355).

Савл не був знеохочений цим і не піддався спокусі стати менш ревним для Господа. Ні, він вирушив до Аравії, щоб вивчати прощання й Закон, щоб побачити, як вони вказують на Господа Ісуса та пояснюють Божий план. Три роки він навчався, стаючи зрілим християнином і більш здібним як обране знаряддя

*Цілком можливо, що Варнава, якого в Діях 4: 36 також називають Йосипом, – це той самий Йосип, якого в Діях 1: 23 названо Варсавою, «що Юстом був названий» (див. також Дії 15: 22). Пам'ятаймо, що Юст і Маттій були тими двома, на кого апостоли кинули жереб, обираючи заміну Юді.

Господа. Наповнений святим Духом і мудрістю Божого плану, він прагнув повернутися й навчити цього плану всіх. Цікаво відзначити, що три роки – це приблизно той самий час, протягом якого інші апостоли досліджували й училися разом зі своїм Учителем протягом Його трьох з половиною років служіння. Вивчення Божого плану й волі є найважливішим для кожного християнина (2 Тим. 2: 15).

І ось настав час для Савла розпочати свою місію для Христа. І знову Господь дав Варнаву, щоб той допоміг Савлу побачити напрям, який він повинен обрати. Варнава був левитом – юдеєм з поганського острова Кіпр, який навернувся до християнства. Він знав, що в Антіохії дуже потрібна допомога в розумінні Божого Слова. Він заохочував Савла йти туди, щоб зміцнити віру новонавернених поган. Варнава пам'ятав, що Савлові у видінні було сказано «...занести Моє ім'я перед поган» (Хом.). Варнаву називали «сином утіхи», або «сином підбадьорення». Він хотів підбадьорити братів у Антіохії та вважав Савла найкращою надією для цього. Варнава особливо турбувався про навернених поган, тому що його батьківщина, недалеко від Антіохії, також була поганською, і він мав там багато друзів. Можливо, багато з них були навернені Варнавою.

Савл і Варнава залишалися в Антіохії близько року, поки новонавернені не зміцніли у вірі. Брати в Антіохії знали, що є й інші церкви, які чекають допомоги від Савла й Варнави, і безкорисливо просили їх продовжувати свій шлях, щоб засновувати нові церкви в інших поганських містах.

Отож Савл і Варнава розпочали свої місіонерські подорожі, проповідуючи поганам та юдеям. Савл використовував ім'я Павло, оскільки воно було більш поширеним серед поган. Вони використовували інший метод свідчення, коли представляли Боже послання поганам. Погани були людьми, що мали язичницьких богів, і вони не розуміли писань єврейських пророків. Павло й Варнава використовували силу святого Духа для зцілення хворих, щоб люди прислухалися до того, що вони кажуть. У поганському місті Ліс-

тра люди були настільки вражені побаченням, що прийняли Павла й Варнаву за своїх язичницьких богів – Гермеса й Зевса. Вони негайно хотіли принести жертви Павлу та Варнаві й почали прославляти їх як своїх богів. Але Павло й Варнава швидко увійшли поміж них, сказавши, що вони просто люди, послані єдиним істинним Богом, Який хоче показати їм, що ці жертви неправильні. Багато жителів Лістри послухали, а деякі навіть увірували, але згодом у місто прийшли деякі юдеї, щоб проповідувати проти Павла й Варнави, і люди побили Павла камінням і виволокли за місто. Там його залишили на поталу диким звірам, думаючи, що він мертвий. Але ті, що увірували, прийшли й послужили Павлу, допомігши йому одужати, щоб він знову міг проповідувати.

Побоюючись за життя цих новонавернених, Павло й Варнава залишили Лістру, щоб ці немовлята в Христі не постраждали. Павло й Варнава довірили Богові провидіння й турботу про цю молоду Церкву (Р4369, 4364; Дії 14: 6-22).

Коли апостол Павло й Варнава проповідували юдеям, вони використовували інший метод свідчення, оскільки юдеї перебували в очікуванні Месії та були знайомі з пророцтвами. Вони заходили до синагоги, і коли наставала їхня черга говорити, ділилися пророцтвами, які вказували на Ісуса. Іноді юдеї слухали і приймали Ісуса як Месію. Але часто первосвященники були такі розлючені, що були готові закидати їх камінням або побити палицями. Іноді священники переконували римський уряд кинути їх до в'язниці. Священники мало знали, що саме цього хотів Господь, бо ув'язнення

дало Павлу можливість свідчити царям. Так здійснилося видіння Ананії, що Павло проповідуватиме ім'я Христове «перед поганями», «синами Ізраїлю» і «перед царями». Так, апостол Павло провів багато років у в'язниці, але завдяки цьому він свідчив цареві Агріппі та двом правителям, Феліксу й Фесту (Дії 23: 12-35; 24: 24-27).

Під час місіонерських подорожей Павла й Варнави виникла суперечка про поган. Деякі з християн-юдеїв почали вважати, що

вони кращі за новонавернених поган. Вони вважали, що християни повинні продовжувати дотримуватись певних обрядів Закону, і нав'язували ці обряди своїм братам з поган. Але Павло виразно й переконливо проповідував, що з Законом було покінчено, коли Христос помер на хресті (Кол. 2: 14). Він неодноразово говорив християнам-юдеям в Єрусалимі, що Закон тримає людей у рабстві, але коли Христос помер, Він звільнив людей від

рабства Закону, якщо вони приймають Його як свого Спасителя. Живучи за правилами Закону, християни залишали свободу в Христі й поверталися в рабство (Дії 15).

Як ілюстрацію неволі Закону, уявіть собі, що ви зайшли в магазин і розбили дуже дорогую люстру. Власник магазину сказав: «Тепер ви до кінця свого життя повинні працювати по дві години на день, щоб заплатити за цю люстру». Одного разу, коли ви працювали й почувалися дуже сумним від того, що доведеться працювати все життя, до магазину зайшов якийсь добрий чоловік і сказав: «Я заплачу за люстру, щоб вам більше не довелося працювати». Ви були дуже вдячні цій людині і протягом тижня вже не працювали. Але наступного тижня ви знову почали працювати! Чи

не було б це нерозумно? Але це дуже схоже на те, що робили християни-юдеї. Як і все людство, ізраїльський народ перебував у рабстві гріха й смерті. Бог використав ізраїльський народ, щоб довести, що грішна людина не здатна жити досконалим життям. Він дав їм досконалий Закон, якому вони повинні були підкорятися, кажучи: «Якщо ви будете досконало виконувати цей Закон, то будете жити, але якщо ви зробите хоча б найменшу річ не так, то помрете». Вони сказали Богові: «Усе, що накажеш нам, ми зробимо». Звичайно, вони не могли дотриматися цієї обітниці, тому прийшов Ісус і досконало виконав Закон за них. Оскільки Він був досконалим, Він був єдиним, хто міг виконати Закон, і, як обіцяв Бог, Він отримав право жити вічно. Ісус хотів допомогти бідному світу людей, тому віддав Своє досконале життя, щоб вони могли жити. Отже, юдейським християнам більше не потрібно було жити в рабстві Закону, коли вони прийняли Ісуса як свого Спасителя. Та що вони робили? Вони знову почали виконувати різні ритуали Закону, кажучи поганам, що якщо вони теж не виконують ці ритуали, то вони не є добрими християнами. Навіть апостол Петро й вірний супутник Павла Варнава почали говорити це поганам.

Через підтримку цієї помилки з боку Петра й Варнави, деякі юдейські християни почали сумніватися, чи справді Павло був апостолом з чистою мудрістю від Бога. Коли апостол Петро почав ставитися до християн-поган з меншою повагою, ніж до християн-юдеїв, апостол Павло дуже розгнівався. Павло захищав своє апостольство та правду. Він перед усіма сказав Петрові, що ця неволя в Законі була жакливою помилкою, і що Христос виконав усі накази Закону, зробивши всіх людей у Христі однаково вільними. Як християни ми повинні пам'ятати, що ніхто не є кращим за іншого. Ми повинні бути люблячими й добрими до всіх, але особливо до дому віри (Гал. 6: 10).

Зрештою, через люблячу ревність апостола Павла до всіх Церков, його апостольство знову було повністю прийняте його братами християнами. Було кілька «вовків в овечій шкурі», про яких він

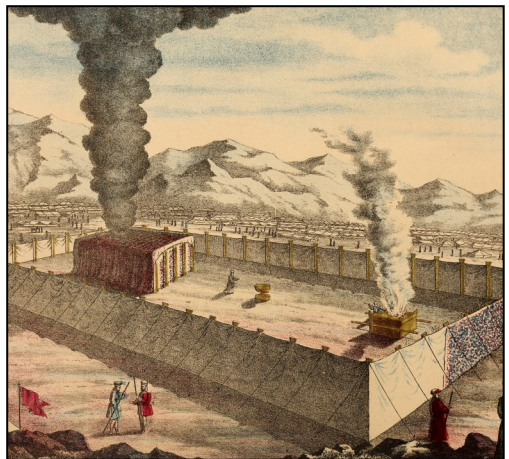
продовжував попереджати церкви, але Бог дозволив цим лжевчителям випробовувати братів. Ті, хто по-справжньому любив Господа й правду, залишилися вірними Йому.

Апостоли Петро й Павло разом із Варнавою залагодили свої розбіжності та знову в злагоді проповідували, що Христос помер, щоб звільнити рабів смерті (Дії 15: 7-12, 22, 25). Ці два апостоли були, мабуть, найбільш помітними в утвердженні віри ранньої Церкви. Ось чому для апостола Павла було так важливо прояснити це питання з апостолом Петром. Важливо, щоб усі ми робили все можливе, щоб утриматися від помилок, бо вони поширюються, як бур'яни в саду, і заглушують прекрасні квіти. Це урок для сьогоднішніх християн, що ми повинні цінувати турботу наших старших про збереження чистоти правди.

Апостол Павло відкрив очі розуміння на цю й багато інших важливих доктрин. Своєю мудрістю про Закон він показав, як Закон був даний для того, щоб юдеї були готові серцем прийняти Ісуса як Месію. Закон був «вихователем, який вів їх до Христа» (Гал. 3: 24, Дерк.). Весь лист до Євреїв – це пояснення юдейської Скинії заповіту.

Апостол показав, як Скинія й жертви тварин зображували Ісуса, Його Церкву та їхні жертви за світ людства. Він також показав у цьому та інших листах до церков, як вибір пасхального ягняти зображував Ісуса, «Агнця Божого». Так багато прекрасних істин, подібних до цих, християни розуміють сьогодні завдяки люблячій вірності апостола Павла всім церквам.

Ця любляча ревність Павла проявилася в тому, що він залишив усе, щоб іти за Ісусом: родину, друзів, багатство, здоров'я й затишок. Павло ніколи не скаржився на нестатки, він

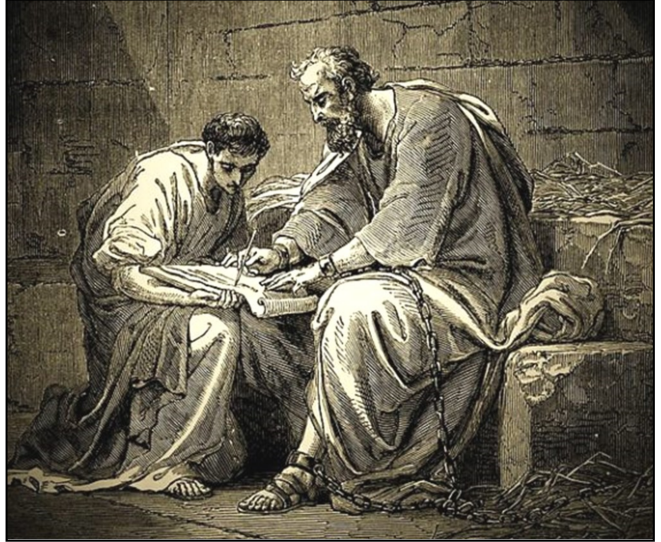
просто виготовляв намети, коли потребував грошей (Дії 18: 3). Коли він заробив достатньо, то вирушав у дорогу, проповідуючи сповнений любові план Бога. Він ніколи не просив грошей у своїх братів, бо знав, що «Бог виповнить його всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі». І Бог дійсно забезпечив Павла через щедрість деяких осіб у ранніх церквах, які допомагали коштами. Павло ніколи не вплутувався в земні справи, бо це забирало б у нього дорогоцінний час, необхідний для служби Господу. Він говорив своїм улюбленим братам филип'янам: *«Навчився я бути задоволеним із того, що маю»* (Фил. 4: 11, 18; Том 6, стор. 286).

Павло довів, що він задоволений і своїм фізичним здоров'ям. Хоча він думав про свій поганий зір як про «колючку в тілі» і тричі молився, щоб вона була забрана, та дійшов висновку, що набагато краще перетерпіти цю втрату здоров'я, щоб отримати уроки смирення й підкорення. З цього уроку він також навчився співчувати іншим і більше покладатися на силу Бога (2 Кор. 12: 7-10; R2118, 5963, 4486). Він довіряв Богові, що всі його потреби будуть забезпечені, і що йому потрібно просити лише про те, щоб виконалася Божа воля (Фил. 4: 19). Усі християни повинні прийти до такої ж віри й покладатися на Боже забезпечення всіх їхніх потреб.

У Святому Письмі описано так багато подій з життя апостола Павла, що про нього написані цілі книги. Один невеликий розділ не може охопити всі події та приклади віри в житті Павла. Сам апостол Павло підсумував свій досвід перед коринтськими братами: *«Бачу, що багато хто хвалиться своїми чудовими звершеннями, тож і я похвалюся, але не собою. Ні, я хвалитимусь тим, що постраждав за Христа. Я більше, ніж будь-хто інший, працював для Церков і Євангелія, пройшовши більше шмагань, ніж можна виміряти. Я був у в'язниці частіше, ніж інші. П'ять разів я отримав тридцять дев'ять ударів від євреїв. Тричі мене били киями, один раз мене каменували, і тричі розбився корабель зі мною. Я зазнав небезпек від розбійників, від своїх земляків, від поган і від фальшивих братів. Я служив, навіть будучи виснаженим і страждаючи від болю. Часто в голоді й спразі, часто в пості, у холоді та в наготі.*

Окрім цього, налягають на мене денні повинності та постійна турбота про всі церкви» (2 Кор. 11: 18-31, частково перефразовано). Апостол Павло не скаржився на жертви, які він приніс заради Христа і Його Церкви. Ні, він радів, що мав такий привілей заради них. Він хотів, щоб церкви знали, як багато він витерпів і витерпить за-
для них, бо любить їх (Кол. 1: 24; Дії 20: 24).

Апостол Павло служив своїм улюбленим братам аж до часу, коли знав, що незабаром по-
мре. У нього був дуже близький товариш Тимофій, якому він написав кілька листів із підбадьоренням. Ко-

ли Павлу було близько шістдесяти шести років, його ув'язнив нечестивий римський гонитель Нерон. Павло писав Тимофію, щоб той був сильним і вів добрий бій віри, завжди радіючи! Павло сказав: *«Я боровся доброю борнею, скінчив біг – віру зберіг»* (2 Тим. 4: 7, Хом.). Незабаром після цих останніх слів апостол Павло був страчений за свою вірність Христу. Деякі історики пишуть, що за жорстоким наказом Нерона йому стяли голову задля Христа.

Від часу навернення й до самої смерті апостол Павло ніколи не припиняв служити Господу. Його життя християнина було однією з найдивовижніших ілюстрацій самопожертви. Він ніколи не хва-
лився, хіба що це вказувало безпосередньо на Ісуса й Бога. Він ніколи не приймав похвали для себе, хіба що для того, щоб захистити свою корисність як апостола. Він був міцною підвалиною для Церкви й справді був одним із найбільших прикладів дванадцяти апостолів Агнця (2 Тим. 4: 7, 8).

Як на світ Ти послав Мене, так і Я на світ послав їх. А за них Я посвячую в жертву Самого Себе, щоб освячені правдою стали й вони. Та не тільки за них Я благаю, а й за тих, що ради їхнього слова вірують у Мене... Івана 17: 18-20

Розділ 14

Дванадцять апостолів Агнця

Їхня місія триває...

Чи були дванадцять апостолів Агнця успішними у виконанні своєї місії проповідувати Царство «аж до останнього краю землі»? (Дії 1: 8). З їхнього прикладу, як показано в Писанні, ми знаємо, що так. Іноді в умовах великих незручностей і страждань, але завжди радіючи цьому привілею, вони несли звістку про те, що Ісус помер за всіх і колись принесе у світ мир і вічне життя.

Деякі люди думають, що вічне життя отримують лише ті, хто прийме Ісуса тепер. Але ми знаємо з писань апостола Павла, що Бог є «усім людям Спаситель, найбільше ж для вірних» (1 Тим. 4: 10). Місією апостолів не було повернути весь світ тепер. Вони були послані, щоб покликати з усіх куточків землі народ для Божого Імені. Якби місією апостолів було повернути весь світ, то ми змушені були б визнати, що вони зазнали невдачі. Але вони не зазнали невдачі, бо Господь сказав їм, що Він шукає лише малу черідку справжніх віруючих, які пожертвують усім, навіть самим життям, щоб колись втілити обітницю Авраама для всіх людей землі. *«І благословляться в тобі [Аврааме] та в нащадках твоїх всі племена землі»* (1 М. 28: 14; 1 М. 22: 16-18; Іс. 26: 9; 1 Тим. 2: 6). Хоча Ісус та апостоли сьогодні добре відомі в усьому світі, все ж, як і раніше, лише «Мала Черідка» вірить по-справжньому.

Ісус призначив лише цих дванадцятьох апостолів бути особливими «речниками» для Церкви. Це означало, що Він буде говорити до Своїх послідовників через слова Своїх апостолів. Він сказав, що все, що вони викладуть як правду на землі, буде таким самим і на небі. Тому ми повинні шанувати те, що вони говорять у Святому Письмі, як важливіше за будь-яку земну мудрість людей. Ці дванадцять покірних мужів, зневажених пихатими й гордими релігійними правителями, змогли справити враження на царів і досі є найбільш шанованими письменниками з усіх, хто жив на землі. Не власною людською величчю, а святим Духом Бога вони

змогли принести найбільшу зміну в історії людства – любов до Ісуса й надію в серцях людей на те, що Він їх спасе.

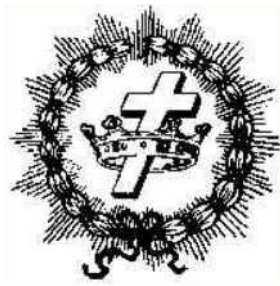
Тепер, коли ми краще знаємо апостолів, ми можемо зрозуміти, чому Ісус послав їх на проповідь парами, по двоє. Кожен з апостолів мав певні сильні та слабкі сторони. Наприклад, апостол Петро був сміливим і необдуманно поспішливим. Він був у парі з апостолом Андрієм, який був більш обережний і лагідний. Ісус був у змозі зробити з двох недосконалих людей одного мудрого й довершеного чоловіка (R2261).

Тепер, коли ми знаємо більше про Божу діяльність з апостолами, ми можемо зрозуміти, чому Ісус сказав їм не брати з собою в дорогу зайвих грошей та одягу. Вони повинні були навчитися повністю покладатися на те, що «Бог задовольнить усяку їхню потребу – за Своїм багатством, у славі, в Ісусі Христі» (Фил. 4: 19, Турк.). Їм не треба було просити додаткових грошей або одягу в різних домах, які їх приймали. Вони мали пильнувати за Господнім провидінням, яке дасть їм гостинне місце для перебування, їжу, воду, а в разі потреби – одяг і гроші. Апостоли так і робили, і на власному досвіді здобули цілковите довір'я до провидіння.

Дванадцять апостолів подібні до дванадцяти поколінь Ізраїлю. Від дванадцяти синів Якова походив весь народ Ізраїлю, Божий вибраний народ, відокремлений для Його чудових цілей на землі. Від дванадцяти апостолів Бога походить весь народ духовного Ізраїлю, обраний і відокремлений для Його чудових цілей на небі. Для духовного Ізраїлю є новий Єрусалим на небі. В Об'явленні 21: 14 читаємо: *«І міський мур мав дванадцять підвалин, а на них дванадцять імен дванадцяти апостолів Агнца»*. Дванадцять поколінь Ізраїлю були подібні до дванадцяти духовних поколінь у тому, що вони були ведені у своїх мандрівках пустелею. Але на відміну від духовного Ізраїлю, природний

Ізраїль не засвоїв уроків довіри й послуху. Замість цього вони постійно нарікали на Бога за те, що Він не давав їм того, чого вони хотіли. Саме цей дух невдячності затвердив серця юдеїв, і вони відкинули нагоду бути частиною духовного поклику. Вони повинні були прийняти звільнення від їхнього тягара щодо Закону й прийняти свободу в Христі, запропоновану через дванадцятьох апостолів.

Якими вдячними ми маємо бути за те, що прийняли благословення, запропоновані через ці дванадцять підвалин Царства. З їхнього життя ми можемо побачити, чому Ісус так піклувався про них. Ми можемо бачити, як вони змінювалися від простих, іноді неотесаних характерів, до особливого майстерного Божого витвору. Ми знаємо, що завдяки їхнім труднощам ми маємо сьогодні Святе Письмо й можемо вірити, що воно є істинним. І тепер, від часу другої присутності нашого Господа, ці дванадцять апостолів перебувають на Небі поруч із Господом Ісусом і в присутності Бога: Симон Петро, Андрій, Яків (брат Івана), Іван, Пилип, Нафанаїл (також названий Варфоломієм), Хома, Матвій, Яків Молодший, Юда Тадей, Симон Кананіт і Павло. Ці чудові Божі мужі тепер є славними безсмертними духовними істотами, які житимуть вічно. Тепер, коли ми читаємо Святе Письмо і слухаємо їхні слова, ми можемо мати любов і пошану до них, як ніколи раніше. Вони є і завжди будуть Дванадцятьма Апостолами Агнця – міцними підвалинами Церкви. І їхня місія триває...

ПРОПОНУЄМО НАСТУПНУ ЛІТЕРАТУРУ

ДОСЛІДЖЕННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА:

Том I "Божественний План Віків"

Том II "Надійшов Час"

Том III "Нехай Прийде Царство Твоє"

Том IV "Битва Армагеддону"

Том V "Примирення між Богом і Людиною"

Том VI "Нове Створіння"

НАМЕТ ОБРАЗОМ КРАЩИХ ЖЕРТВ

ФОТО-ДРАМА СТВОРЕННЯ — Ілюстроване видання

БОЖЕ ЦАРСТВО — Брошура

НАДІЯ — Брошура

РОЗРАДА — Брошура

ЩО ТАКЕ ДУША? ЧИ ВОНА БЕЗСМЕРТНА? — Брошура

ЯК БОГ ВІДПОВІДАЄ НА МОЛИТВУ — Брошура

ПЛЯШЕЧКА ДУЖЕ ЦІННОГО НАРДОВОГО МИРА — Брошура

НАУКА І ТВОРЕННЯ – Брошура

ДЕ Є ПОМЕРЛІ? — Брошура

scripturestudy.info

scripturestudy.net

79019 м. Львів а/с 6890

dosludzennia@gmail.com